

Izhaja vsak petek. Izdaja Časopisno-založniško podjetje »Primorski tisk« v Kopru. Naslov uredništva in uprave: Koper, Kidričeva 26, tel. 170. Posamezni izvod 10 din. Celoletna naročnina 500 din, polletna 250 din, četrtletna 130 din. Za inozemstvo znaša letna naročnina 1000 din ali 3,5 am. dolarja. Bančni račun 65-KB-1-181. Prilogo »Uradni vestnik okraja Koper« prejema naročniki brezplačno. Rokopisov ne vračamo.

S SEJE OKRAJNEGA ODBORA SZDL KOPER

Upravičiti zaupanje volivcev

naj bo vodilna misel pri delu novih odborov

V torek 12. t. m. je Okrajni odbor SZDL na svoji redni seji analiziral minule volitve v občinske ljudske odbore. Na podlagi izčrpnega poročila predsednika Alberta Jakopiča-Kajtimira in razprave, ki je sledila, so odborniki sprejeli več sklepov v zvezi z neposrednim delom novoizvoljenih odborov in političnih organizacij na terenu. V nadaljevanju se je pa je odbor razpravljal o nekaterih vprašanjih družbenega upravljanja.

Nepobitno je, da so več kot zadovoljivi rezultati minulih volitev v glavnem posledica dveh glavnih dejstev: pravilne splošne in gospodarske politike posebej ter aktivnega dela vseh množičnih organizacij v predvolilnih pripravah. Te so namreč zajeze sleherno vas in sleherno podjetje ter potekle v znamenju podrobnega obravnavanja gospodarskih in družbenih vprašanj na posameznih področjih.

Prav te razprave na predvolilnih sestankih so pokazale na vrsto problemov, ki jih bodo morali novi odbori reševati in rešiti, zakaj nič bi ne bilo slabše

kot to, da bi po poteku mandatne dobe prišla ta vprašanja spet na dnevni red predvolilnih zborovanj.

Seveda bo težišče dela novih odborov predvsem na razvijanju komunalne ureditve in krepitve gospodarstva. Začeti bo treba načrtno, zato naj si vsak odbor sestavi svoj delovni program, ki naj zajame celotno problematiko občine ter na osnovi tega mobilizira čim širši krog državljanov za pomoč pri izvrševanju svojih nalog. S tem v zvezi je potrebno razširiti sodelovanje v svetih in okrepiti družbene organe v komunah. To pa terjata obenem najdoslednejši boj proti vsem pomankljivostim v komunalni upravi.

Primerjava s starimi občinskimi odbori nam pove, da je v sedanjih številu delavcev kar dvakrat večje, štirikrat toliko predstavnikov ženskega spola in trikrat toliko mladine. V okrajnem odboru je ta razlika še večja. Potrebno je zagotoviti podoben sestav tudi v svetih.

Nadalje je treba povečati odgovornost odbornikov pred volivci in zagotoviti čim več neposrednih stikov z njimi. To lahko dosežemo le z rednim sklicevanjem zborov volivcev, na katerih naj odborniki skupaj z njimi obravnavajo vso politiko občine. (Nadaljevanje na 2. strani)

PRAVOČASNE PRIPRAVE ŽE POL USPEHA

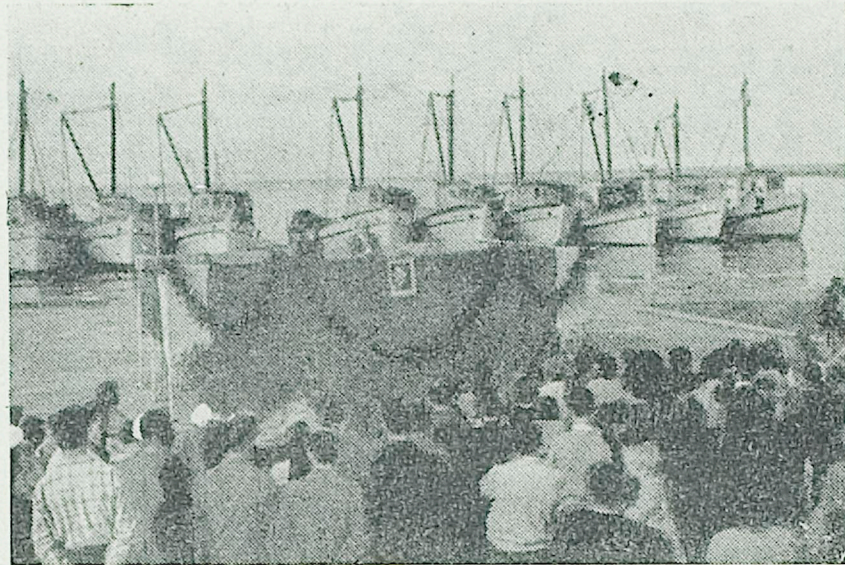
Pred novo turistično sezono

Ceprav je letošnja turistična sezona na našem področju komaj minila, je že moč z nekaj podatki povedati, kolikšen delež je dal turizem našemu gospodarstvu. Promet v trgovini se je v času sezone povečal za 30 do 40%, na račun turizma se je povečala prav tako obrtna dejavnost, a tudi potovalna agencija »Adria« in druge organizacije (muzeji, galerije itd.) so imeli znaten napredek, primerjajoč ga z lanskim, saj se je promet povečal od 20 do 50%. To pa je omejeno vredno še iz razloga, da bi gospodarske organizacije pri svojem določenem delu zavestno pomagale pospeševati turizem tudi z materialno pomočjo, zlasti kadar gre za turistično propagando, ki je dokaj draga in je turistične organizacije same ne zmorejo! — saj turizem nedvomno pospešuje tudi njihovo dejavnost.

Toda po koristnih izkušnjah lanske letošnje pravočasne priprav se je treba tudi letos že sedaj pripraviti na novo turistično sezono, da bo verjetneje še boljše. V prihodnjem letu bo razen drugih že dokaj udomačenih prireditev ob našem morju posebno privlačna za tujce tudi mednarodni šahovski turnir v Portorožu. Pričakujemo pa lahko ob času tamkajšnje svetovne razstave tudi precej tujcev iz Bruslja. Vse to in še z leta v leto naraščajoči dotok domačinov in tujcev na naše morje pa zahteva pravočasno pripravo na turistično sezono.

VSE PREMALO SMO IZKORISTILI RAZNOVRSTNE MOŽNOSTI

In na to se odgovorni činitelji v našem okraju že pripravljajo! Kot začetek široke zimske akcije je bilo v petek posvetovanje Sveta za turi-

Ribiči poslušajo nagovor predsednika OLO Koper Albina Dujsa

O decentralizaciji »Jadranske linijske plovbe«

V dnevih od 11. do vključno 13. novembra sta bili v Zadru dve važni pomorski konferenci. Na prvi so se zastopniki Sekretariata za promet pri ZIS in zastopniki sekretariata za promet ljudskih republik Hrvatske, Črne gore in Slovenije posvetovali z zastopniki Prometne zbornice LRS in prizadetih podjetij iz Slovenije, Črne gore in Hrvatske o decentralizaciji »Jadranske linijske plovbe« iz Reke. Obravnavali so predlog Sekretariata za promet NR Črne gore in Prometne zbornice LRS, po katerem bi se iz flote 64 ladij, kolikor jih ima danes »Jadranska linijska plovba« izločilo 12 ladij za NR

Črno goro in 9 ladij za LR Slovenijo. »Jadroliniji« bi po tem predlogu še vedno ostalo 43 ladij.

Vsekakor bi bila taka razdelitev obalne potniške flote velikega pomena za naše obmorske kraje. Z uvedbo prog, ki bi imele tudi za Dalmacijo izhodišče v Kopru, bi preusmerili del turističnega potniškega prometa iz Slovenije preko Kopra, s čimer bi razbremenili tudi potniški promet na Reki.

Druga konferenca je imela nalogo razčistiti vprašanje letnega voznega reda za sezono 1958. Vendar se ta konferenca ne bi mogla vršiti, predno se ne izmenjajo mnenja in približajo stališča o decentralizaciji »Jadrolinije«. Za naše področje so bistvenega pomena predvsem uvedba brze proge Koper—Zadar—Split in pa ponovna uvedba letos v aprilu ukinjenih prog Koper—Trst in Koper—Umag. V letu 1958 smemo že pričakovati tudi uvedbo nekaterih prog, na katerih vozi večje potniške ladje, ker bo s 1. majem usposobljen in pripravljen koprski lukobran. B.

OB PRAZNIKU SLOVENSKEGA POMORSKEGA RIBIŠTVA

Čestitke in pohvale ribičem

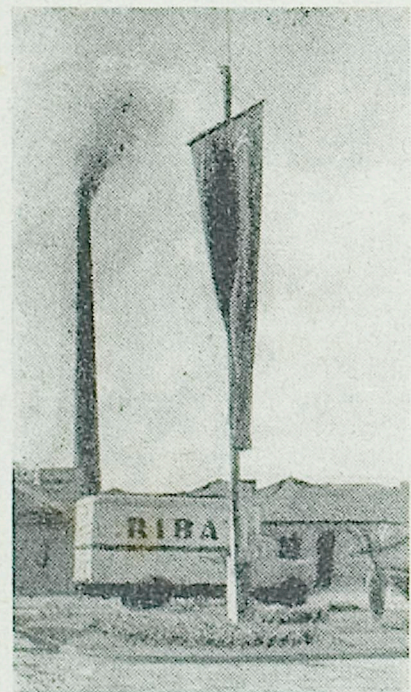
Potem, ko so se ob pomolu pred poslopjem podjetja RIBA v Izoli v soboto dopoldne zasedale ribiške ladje »Deklica«, »Riba«, »Biser«, »Ovčica«, »Školjka«, »Golobica«, »Vesna«, »Zarja«, »Obotnica« in »Mrina«, last ribarske zadruge »Slavica« iz Fontane, in je njihova belina čudovito odsevala v jesenskem soncu, se je še bolj povečalo praznično razpoloženje na zastavami in s cvetjem okrašeni terasi, kjer so se zbrali ribiči. Bil je najpomembnejši del tradicionalnega ribiškega praznika: obračun uspehov letošnjega ulova rib. Ta obračun pa ni bil skromen in vsi navzoči ribiči, katerim so k prazniku čestitali izmed gostov tudi sekretar Izvršnega sveta LRS za kmetijstvo in gozdarstvo inž. Tine Mastnak, predsednik Združenja pomorskega ribištva FLRJ Marko Brajčič, predsednik OLO Koper Albin Dujs, sekretar OK ZKS Koper Albert Jakopič-Kajtimir, član Glavnega odbora Glavne zadrugne zveze Slovenije Živko Bernot, predsedniki Ob LO obalnih občin ter številni predstavniki gospodarskih in političnih organizacij, je pokazal, da je ribištvo pomembna gospodarska panoga ne

samo za splošno gospodarstvo celotnega koprškega okraja. Ribištvo ob slovenski obali je namreč pomemben činitelj tudi v ribištvi in ribji predelovalni industriji Jugoslavije. Predsednik

OLO Koper Albin Dujs je v svojem pozdravnem govoru med drugim omenil, da smo že lani z 2.456 tonami ulovljenih rib znatno presegle najvišjo predvojno (Nadaljevanje na 3. strani)

Minuli petek zvečer so v okviru prireditev za ribiški praznik priplule v Koper iz Izole in Pirana ribiške ladje podjetij RIBA in RIBIC

Simbol ribiškega praznika minuli teden je bila tudi delavska zastava na drogu v podjetju RIBA v Izoli

SKLIC

PRVE SEJE OKRAJNEGA ZBORA IN ZBORA PROIZVAJALCEV OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA KOPER

Na podlagi 74. člena Zakona o okrajnih ljudskih odborih in 46. člena Statuta okraja Koper

sklicujem

prvo sejo Okrajnega zbora, ki bo v sredo, 20. novembra 1957, ob 9. uri v mali dvorani gledališča v Kopru in prvo sejo Zbora proizvajalcev Okrajnega ljudskega odbora Koper, ki bo v sredo, 20. novembra 1957, ob 9. uri v sejni dvorani OLO (Verdijevega ul.). Namen prve seje je konstituiranje Okrajnega ljudskega odbora Koper.

Predsednik OLO ALBIN DUJS, l. r.

Sprehod DO SVETU

BULGANIN O SATELITU

Predsednik sovjetske vlade Bulganin je na sprejemu, ki so ga priredili v Moskvi ob rojstnem dnevu švedskega kralja Gustava, odgovarjal na vprašanja tujih novinarjev v zvezi s satelitom. Zastopnike tiska je predvsem zanimalo, kako je na psico Lajko. Bulganin je bil precej kratek in je izjavil, da nočejo delati preveč hrupa v zvezi s psico. Ko so ga vprašali, ali je Lajka še živa, se je odgovoril izognil. Pač pa je sovjetski znanstvenik Skobelcin, ki je bil navzoč na sprejemu, pripomnil, da je Lajka najbrž že mrtva.

Nekatere tuje agencije so sporočile, da se je psica spustila s padalom blizu Moskve. Te vesti niso Sovjeti niti potrdili niti zanikali. Kaj je na stvari, bomo zvedeli šele, ko bodo sovjetski znanstveniki objavili uradno sporočilo.

Medtem pa so že uradno sporočili, da je Lajka poginila v satelitu.

KOMPROMISNA RESOLUCIJA O ATOMSKEM ŽARČENJU

Politični odbor OZN je soglasno odobril kompromisno resolucijo o postopku, ki je potreben za učinkovito nadaljevanje in za pospešitev proučevanj, ki jih je začel znanstveni odbor OZN glede učinkov atomskega žarčenja na človeka in njegovo okolje. Sklenili so, da bo glavni tajnik

OZN skupaj z znanstveno komisijo OZN proučil način za okrepitev nalog te komisije. Odobrena resolucija poziva vse države, naj še nadalje sodelujejo in pošiljajo razpoložljive informacije znanstveni komisiji. Komisijo pa poziva, naj brž ko mogoče konča svoje poročilo, najpozneje pa do julija 1958.

V prihodnjih tednih bo Politični odbor razpravljal še o naslednjih vprašanjih: Koreja, Zahodna Nova Gvineja, Alžir, Ciper in miroljubna koeksistenca.

NOVICE

s Bržaškega

STAVKE V TRSTU

Stavkovno gibanje v obratih CRDA in v Tržaškem arzenalu se nadaljuje in dobiva vedno večji obseg. Delodajalci namreč trmasto vztrajajo pri svojem odklonilnem stališču, delavci pa nočejo in ne morejo popustiti. Poudariti je treba, da stoji na stališču delavcev vse prebivalstvo.

Stavke se kar zaporedoma vrstijo. Vsak dan zapustijo delavci omenjenih podjetij svoja delovna mesta nekaj ur pred koncem delovnega časa. Pretekli teden so delavci stavkali od petka do ponedeljka, ta teden pa je bila celodnevna stavka v sredo. Tega dne so iz solidarnosti dve uri stavkali tudi delavci nekaterih drugih industrijskih podjetij. Kaže, da se bo položaj vse bolj zaostrial in da bodo te dni stavkali delavci vseh proizvodnih dejavnosti na Tržaškem.

PROPADANJE GOSPODARSTVA

Pred dnevi je propadlo podjetje SBOCHELLI zato, ker je doseglo približno 60 milijonov lir deficita zaradi dolga pri Zavodu za socialno varovanje. Pretekli teden je zaključilo s svojim poslovanjem tudi podjetje »Fonda e Commisso«, ki je pred vojno in nekaj časa tudi po vojni dobro uspevalo. To trgovsko podjetje je pred vojno z uspehom zalagalo trgovine na Krasi, v Pivki, Istri in na Goriškem.

Pred nekaj meseci pa je propadlo podjetje »Vetreria Triestina«, ki je prav tako kot prej omenjeni podjetji poslovalo v industrijskem pristanišču. To podjetje je svojo dejavnost zaključilo z milijardo lir primanjkljaja, ko pa je bilo te dni na dražbi, ga nihče ni hotel kupiti.

KONGRES CGIL

V petek, soboto in v nedeljo bo v Trstu prvi pokrajinski kongres delavske zbornice CGIL. Glede na sedanje razmere in ostro sindikalno borbo na Tržaškem, bo ta kongres zelo pomemben za tržaško delavstvo. Na dnevnem redu so vprašanja, ki se tičejo obstoja in napredka industrijskih obratov, splošnega gospodarstva, socialne politike, enotnosti nastopa delavstva, sodelovanja sindikalnih organizacij ter uresničevanja nove enotne sindikalne organizacije.

CHICAGO — Generalni ravnanj novoustanovljene mednarodne agencije za atomsko energijo Sterling Cole meni, da je sedanje delovanje na področju uporabe atomske energije za miroljubne namene samo začetek vsega, kar bo v prihodnosti storjenega na tem področju. Sterling Cole je prepričan, da bodo proučevanja, raziskavanja in izdelovanja atomskih naprav za miroljubne namene v vsakim letu uspešnejša, delo za večjo blaginjo človeštva pa se bo odvijalo skozi mednarodno agencijo.

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR JUGOPRESA

Protikolonijalna stremjenja v Sredozemlju

Nekateri zadnji dogodki na obalah srednjega in južnega Sredozemlja niso izzvali nobene posebne pozornosti svetovnega tiska in mednarodne javnosti. Nedavna pobuda predstavnikov dvajsetih azijsko-afriških držav za sklicanje druge azijsko-afriške konference decembra letos, je bila sprejeta v svetu brez posebnega zanimanja.

Deklaracija vodje Alžirske fronte narodne osvoboditve o triletnih uspehih oborožene vstaje alžirskega naroda in o bodočih namerah te borbe, ki jo je prebral na javnem posvetovanju v Tunisu, ni izzvala v pretežnem delu svetovne javnosti — kakor bi bilo moč pričakovati — očitno nje vesti.

Ustvaritev nove, četudičasne solidarnosti večine srednje-južnih arabskih držav v znak podpore Siriji in njeni neenakopravni borbi za ohranitev nacionalne samostojnosti, je šla mirno mimo obzorja činiteljev, ki so predvsem odgovorni za ohranitev miru na Srednjem vzhodu.

Protikolonijalni kongres držav Sredozemlja in Srednjega vzhoda, ki je zasedal v teh dneh v Atenah, so zahodni časopisi komaj omenili.

Mar to pomeni, da omenjeni dogodki resnično nimajo političnega, stratejskega niti moralnega pomena? Vendar taka ocena, v primeri z razpoložljivimi podatki, nikakor ne bi bila pravilna!

Če sestanki v Kairu, Tunisu in Atenah niso imeli nekega neposrednega vpliva na potek dogodkov v Sredozemlju ali na Srednjem vzhodu, to spet ne pomeni, da v nobenem primeru niso pomembni. Sklepi, sprejeti v

(Nadaljevanje s 1. strani)

turizem, Jože Žižek, se je med drugimi udeležil tudi predsednik Turistične zveze Slovenije, Albert Jakopič-Kajtimir, podpredsednik OLO Franc Klobučar in dva zastopnika Turistične zveze Slovenije. Ocena letošnje turistične sezone, zlasti pa priprava na prihodnjo — to je bil glavni namen tega posvetovanja. Povedano drugače: odpraviti letošnje pomanjkljivosti in pravočasno organizirati za prihodnjo sezono preskrbo, oziroma prehrano (meso, kruh in pecivo, mleko, brezalkoholne in alkoholne pijače, sadje in zelenjava, ribe, obmorske specialitete), prenočišča, prevozna sredstva (na suhem in po morju), v zvezi s tem pa tudi avtorske delavnice, bencinske črpalke in vse ostale privlačne turistične zanimivosti (muzeji, galerije, razstave, spominčki itd.), ki dvigajo nivo turizma. Dokaj obsežna snov torej, ki so jo morali obravnavati!

Tovariš Albert Jakopič-Kajtimir je omenil, da bi v letošnji turistični sezoni lahko dosegli še boljše uspehe, če ne bi imeli posameznih sektorjev še vrsto pomanjkljivosti (trgovina, gostinstvo, uslužnostni obrati itd.). Na vsem koprskem področju je še nesto možnosti za razširitev turizma, vendar moramo biti sposobni, da ustvarimo pogoje za nj. Bistveno je ustvariti materialno osnovo. Če tega ne bomo storili, se nam lahko zgodi, da bomo imeli občno škodo. Na primer! Če bomo mednarodni turnir v Pertoržu izrabili za navijanje cen, potem takega turnirja gotovo ne bo več pri nas! Če pa bomo vodili pravilno politiko cen, morda cene nekoliko znižali, bo to najboljša propaganda za naš turizem. Materialno osnovo imamo: naravne lepote, maloobsejni promet itd. Nato se je tovariš Jakopič dotaknil nekaterih čisto konkretnih nalog, med drugimi, da kruha sicer imamo, nimamo pa izbire. Podobno je v mesom. Zavzemal se je tudi za postavitev ličnih stojnic, kjer bi prodajali razne spominčke.

Seja Okrajnega odbora SZDL

(Nadaljevanje s 1. strani)

Prav tako pa bo koristno in potrebno, da odborniki razpravljajo o posameznih vprašanjih tudi na sestankih SZDL, zlasti v obdobjih med zbori volivcev, in tako obdržijo potrebne stike s tistimi, ki so jim zaupali vodstvo občine.

Da bi novoizvoljeni odbori lažje izvrševali svoje dolžnosti, je sklenil OO SZDL prirediti posebne seminarje za vse odbornike, ki se bodo na njih seznanili z osnovami naše gospodarske politike in našim gospodarskim sistemom, s politiko socializacije naše vasi in osnovami komunalne ureditve. Prav tako bodo na seminarjih obdelali posamezna vprašanja naše zunanje in notranje politike. Po poročilu in razpravi o ne-

Poudaril pa je, da je treba nujno sestaviti elaborat, iz katerega bodo razvidne slabosti in pomanjkljivosti, kajti strokovni svet za turizem pri Izvršnem svetu Slovenije je obljubil tudi za turizem na Koprskem posebno pomoč.

BREZ NOVIH KLAVNIC IN MESNIC RES NE MOREMO VEČ NAPREJ

V razpravi o preskrbi z mesom so zastopniki poudarili, da je bila preskrba sicer izboljšana, še vedno pa nista zadovoljili kvaliteta in izbira. Predstavniki iz Sežane je omenil, da njihova klavnica ne ustreza higien-skim predpisom, ena sama mesnica pa je tudi premalo. Podobno je s klavnico in mesnico v Kozini, saj je Sanitarna inšpekcija zapretila, da ju

zapre. Iz vseh teh razlogov je treba nujno zgraditi novo, moderno klavnico na obalnem področju, za glavna središča tega področja pa nabaviti hladilne komore še do sezone.

Znano je, da že več let nazaj na našem Primorju v sezoni primanjkuje limon, kvalitetnih breskev, marelic in drugega sadja. Sklenjeno je bilo za boljše preskrbo s sadjem in zelenjavo, da bo za te predmete skrbela Združena poslovna zveza, gostinske organizacije pa naj se tesno povežejo za odkup teh predmetov s proizvajalci samimi. Tudi je pohvaliti pobudo, da bodo občinski ljudski odbori v sezoni postavili stojnice za prodajo sadja in zelenjave ter drugih drobnih predmetov.

(Konec prihodnjic)

PISMO S TRŽAŠKEGA

Proces proti Ricmanjcem

V torek zvečer se je končal na kazenskem sodišču v Trstu proces proti skupini Ricmanjci in Ricmanjcev, ki so bili obtoženi, da so 10. novembra 1954 s svojim nastopom preprečili začetek pouka na novi italijanski šoli v Ricmanjih. Na zatožni klopi so bili: 43-letna Josipina Zerjal, 33-letna Emilija Fabris, 43-letna Marija Berdon, 36-letna Marija Petaros, 50-letna Lidija Hrvatič, 26-letna Zmagica Blažina, 37-letna Ljudmila Kuret, 42-letna Josipina Kuret, 41-letna Ljudmila Zuljan, 36-letna Bazilija Hrvatič, 37-letni Peter Fabris in 45-letni Vladimir Pregarc. Sodišče jih je obsodilo

IZBOLJŠANJE ODNOSOV MED ZDA IN SIRIJO

Medtem ko so konec prejšnjega tedna svetovno javnost znova vznemirile vesti o koncentracijah turških čet na sirsko-turški meji, je prišla v torek ponoči iz Washingtona razveseljiva vest. ZDA so namreč sklenile znova vzpostaviti rede diplomatske odnose s Sirijo in odposlale v Damask svojega veleposlanika.

vsakega na 4 mesece in 10 dni zapora ter plačilo sodnih stroškov, pogojno. Obramba je seveda vložila priziv proti krivdini in neutemeljeni obsodbi.

Zadeva, zaradi katere je prišlo do procesa, se je zgodila pred tremi leti. Oblasti so namreč takrat odredile, da se v Ricmanjih ustanovi italijanska osnovna šola v poslopju slovenske šole, ki je imela le dve učilnici. Domačine, zlasti matere, je to razburilo, ne zaradi otvoritve italijanskega pouka, ampak zaradi dejstva, da oblasti, ki so odredile otvoritev italijanske šole v tesnih prostorih slovenske šole, niso hotele uslišati prošnje domačinov za otvoritev otroškega vrtca. Ricmanjski otroci morajo namreč v otroški vrtci v Domjo. Za 20 slovenskih otrok ni bilo denarja in drugih sredstev, da bi dobili otroški vrtci, za enega učenca, ki je prišel k pouku v novo italijansko šolo, pa so bila takoj na razpolago vsa sredstva. Razprava je dokazala, da skupina Ricmanjcev, ki so tistega dne čakali na hodniku osnovne šole, ni imela nobene namene preprečiti začetek italijanskega pouka, ampak da je hotela samo opozoriti pristojne oblasti na potrebo po otvoritvi otroškega vrtca. Z novo italijansko učiteljico ni prišel noben predstavnik oblasti. Matere so ji začele pripovedovati o svojih prošnjah in o krivici, ki se godi njihovim otrokom. Diskusija je bila verjetno živahna, a nihče ni zagrozil učiteljici. Ta je nekaj časa poslušala, nato pa odšla, ne da bi prej vstopila v učilnico. Zadeva je prišla na uho policiji, kateri je takrat poveljeval znani kvestor Marzano, ki je uvedel preiskavo, poslal stražo k šoli itd.

V Ricmanjih vedo o tej zadevi še marsikaj povedati. Poudnik je za ustanovitve italijanske šole je bila domačinka, ki ima za moža nekega Italijana. Vsačani so se z njenim možem vedno dobro razumeli, tudi med vojno; nje pa niso kdove koliko cenili, toda iz povsem drugih razlogov. Iz sebičnih namenov je ta domačinka zaprosila, naj bi v Ricmanjih odprli italijansko šolo. Zanimivo pa je, da je že čez nekaj dni odšla iz vasi, da je dobila denarno podporo od oblasti in takoj novo stanovanje v tržaškem predmestju. Napravila je zgago v vasi in odšla. Čudno pa je, da pristojne oblasti, zlasti policija, niso tega uvidele. Se bolj žalostno pa je, da je sploh prišlo do procesa in razburjenja duhov. Kazalo je namreč, da se bodo razmere na Tržaškem polagoma umirile in uredile, da se je končala doba takih procesov, prepričev in. Procesi, kot je ta, ne morejo prispevati k pomirjenju duhov in sožitju obeh narodnosti. Nekateri krogi, ki se protivijo uzakoniti slovenskega šolstva v Italiji, ki nasprotujejo izvajanju določb Memoranduma in katerim je še vedno poglavitni cilj raznarodovanje, hočejo na ta način odvrniti krivdo s svojih ramen in prikazati Slovence kot nestrpnosti, nepoboljšljive nacionaliste in razgrajaje. Dejstvo pa je, da tržaški Slovenci hočejo živeti v dobrem sožitju z Italijani, toda zahtevajo in pričakujejo, da se spoštuje njihove pravice.

Upati je, da bo prizivno sodišče trezno proučilo vso zadevo in oprostil obtožence.

Bržan

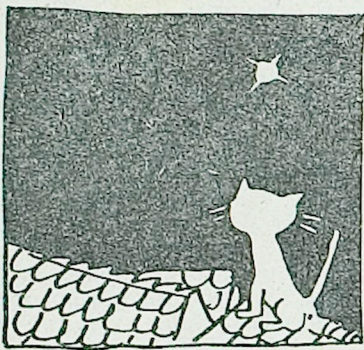
Vnebojvestah

SEUL: Vrhovni poveljnik ameriških sil na Tihem oceanu White je izjavil, da sta dve ameriški diviziji, ki sta nastanjeni v Južni Koreji, deloma opremljeni z atomskim orožjem. Pripomnil je, da bodo ti dve diviziji še nadalje opremljali z atomskim orožjem vse dotlej, dokler bo to potrebno.

PARIZ: Alžirski študenti v Franciji so začeli gladovno stavko iz protesta proti francoski politiki »pomirjenja v Alžiru«. Pozivu organizatorjev stavke, »naj z mirno demonstracijo podpre zahtevo za začetek pogajanj o sklenitvi miru v Alžiru na temelju priznanja pravice alžirskega naroda do neodvisnosti«, so se odzvali skoraj vsi alžirski študenti ter priredili zborovanje v pariški študentski četrti.

Ureja uredniški odbor — Glavni urednik Stane Skrabar — Odgovorni urednik Rastko Bradašnja — Za tisk odgovarja Franc Zdešar

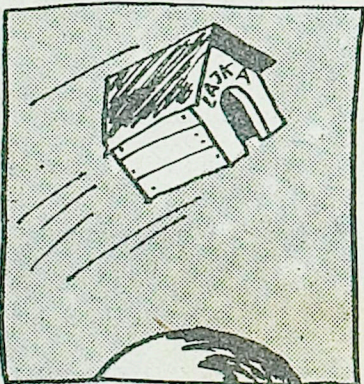
Satelit v očeh ...

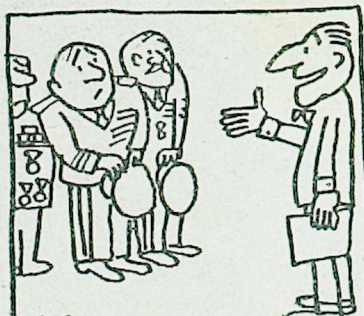
...MAČKE: MIJAV, KAR PRAV, VSAJ EN PES MANJ!

...FOTOAMATERJA: ZAKAJ PIŠEJO VENOMER, RUSKA LAJKA — NAJ KAR NA-PIŠEJO ZORKIJ!

...ZAVISTNEŽEV

...OPTIMISTA: IZKLJUČENO, ŠE ZA SATELITE IMAMO, KOMAJ DENAR, KAJ ŠE LE ZA BOMBE!

NAŠI RIBIČI SO PRAZNOVALI

Čestitke in pohvale ribičem

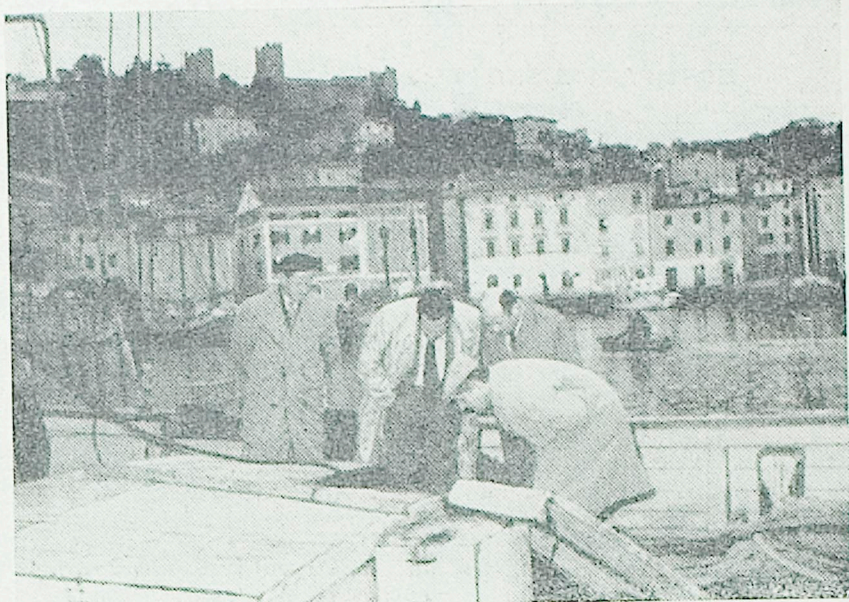
(Nadaljevanje s 1. strani)
raven ulova ribe na tem področju in da sta podjetji Ribič in Ribba dokazali s konkretnimi rezultati velike uspehe novih ribičev, ki so po odhodu »nenadomestljivih« prejšnjih privatnikov, kljub majhnemu številu ladij potrdili prednost družbenega sektorja nad privatnim. Zato je tudi letos uspelo, da so naši ribiči z 81% realizacije letošnjega družbenega plana v prvih devetih mesecih sposobni, da bodo do konca leta ulovili vsaj 2900 ton rib. Letošnja realizacija pa bi bila lahko še boljša, če ne bi vremenske razmere v prvem polletju negativno vplivale na uspeh ribolova ob vsem Jadrano.

Tovarne predelovalne industrije »Arrigoni«, »Iris« in »De Langlade« v Izoli oziroma v Kopru dajejo ribištvo osnovne pogoje — tako je poudaril tovariš Duje — za njegov nadaljnji razvoj in za zadovoljivo ter ceneno preskrbo potrošnikov. Dokaz tej trditvi pa je dejstvo, da sta ribištvo in ribja predelovalna industrija v Slovenskem Primorju lani ostvarili več kot dve in pol milijardi dinarjev družbenega proizvoda, to je 9,5% vrednosti proizvodnje v koprskem okraju, in da sta podjetji Riba in Ribič ulovili sedmi-

no celotnega ulova v Jugoslaviji, tovarne za predelavo rib v Izoli in Kopru pa so konservirale 1/3 v naši državi predelanih rib. Se pravi: do konca septembra je naša predelovalna industrija rib zadovoljila tržišče z 2360 tonami ribjih konserv in s tem še izpolnila celoletni plan z 92,6%.

Da pa bo ribištvo v prihodnje zavzelo še večji razmah, pa bo treba dograjevati ribiško floto. Tovariš Duje je pri tem poudaril, da je sedanje število ladij opremljenih z najmodernejšimi ribolovnimi pripomočki še vedno preskromno, da bi ribištvo do največje možne mere izkoriščalo bogastva naše obale. Vzporedno s povečanjem flote bo tudi treba še nadalje krepiti že dobro vpeljani način nagrajevanja po uspehu, to je po količini ulova rib, ki ga doseže posamezna ribiška ladja. Tak način nagrajevanja se je namreč pokazal kot najuspešnejši, saj sta se prizadevnost in požrtvovalnost vseh članov delovnega kolektiva znatno povečali. Tako je na primer samo delovni kolektiv podjetja Riba, spodbujen z objektivnim načinom plačevanja za delo v letošnjem letu, ulovil za 160 vagonov rib (milijon 600 tisoč kilogramov) ter vrednostno presežek letni plan za 15% (ali za 35 milijonov dinarjev). Ob tem je treba upoštevati, da so samo v zadnjih treh mrakih ulovili za 90 vagonov rib, kar predstavlja rekord v dosedanjem večdesetletnem ulovu.

Ti uspehi naših ribičev so na sobotnem ribiškem zboru v Izoli dosegli ne samo spontano in prisrčno čestitko vseh navzočih, pač pa so v obliki lepih praktičnih daril spodbudili vse ribiče, da bodo tudi v prihodnje s svojim požrtvovalnim delom eni izmed stebrov našega okrajnega gospodarstva in jugoslovanskega ribištva na sploh. Zato so kapetani posameznih ribiških ladij dobili razen denarnih nagrad še zapestne ure, ribiči nalivna peresa, kapetan »Školjke« Cvetko Antolovič darilo občinskega ljudskega odbora v Izoli (kolo), Slavko Gerbin, kapetan ribiške ladje »Vesna«, ki je že tretje leto zaporedoma najboljša ribiška ladja v Jugoslaviji, pa razen denarne nagrade Združenja pomorskega ribištva FLRJ še darilo okrajnega ljudskega odbora — dragocen fotografski aparat.

Pred parado ribiških ladij piranskega podjetja RIBIČ minuli petek. Na sliki: predsednik OOSZDL Albert Jakopič-Kajtimir in predsednik OLO Albin Duje ob pojasnjevanju direktorja RIBIČa Franca Copija-Borotina ogledujeta podpalubje ribiške ladje, ki je povabljenega goste nato odpeljala iz Pirana v Koper

VZOREN PRIKAZ MOČI IN IZVEŽBANOSTI NAŠIH POMORSKIH RIBIČEV

Sproščeno slavlje ob koncu sezone

Letos je organizacijo vsakoletnega ribiškega praznika prevzel Zavod Primorske prireditve. Ta je našim pomorskim ribičem ob zaključku lovne sezone za plavo ribo pripravil nekaj kvalitetnih prireditev. Minuli teden je bilo zato kaj živahno v Piranu in Izoli in celo v Koper je pljusnil

val veselega ribiškega razpoloženja.

Minuli petek so v Piranu in Izoli pripravili člani ljubljanske Drame in Opere ter baleta prekrasen umetniški užitek, obenem pa so za veselo zabavo poskrbeli humoristi zabavnega ansambla Radia Ljubljane in Studentskega plesnega orkestra iz Ljubljane. V Kopru pa se je zvečer po prihodu ribiških ladij razvil pravo ljudsko rajanje kar na škodlah v pristanišču.

Poseben užitek pa je bila vožnja z ribiškimi ladjami od Pirana do Kopra. V petek zvečer so se namreč te ladje zvrstile v pravi konvoj in demonstrirale vrtnitev z bogatega ribolova. Ribiči piranskega podjetja RIBIČ so povabili za to priložnost na svojo ladjo tudi predstavnike javnega življenja okraja Koper in občine Piran. Med drugimi sta se vožnje udeležila tudi predsednik OLO Albin Duje in sekretar OK ZKS Albert Jakopič-Kajtimir. Ko so ladje v mraku odrinile iz piranskega pristanišča, je na mirni gladini vsepovsod odsevalo — ribiči so prižgali velike svetilke za zbiranje rib. Prav gotovo so jih luči tudi res priklicale iz globin, čeprav tokrat ne zato, da bi jih ribiči lovili.

Bile pa niso ribe samo v morju, marveč tudi na ladjah. Ne pravijo zaman, da gospodinja ni-

koli ne more tako dobro pripraviti morskih rib doma v kuhinji, kakor jih pripravi takle star morsk volk v svoji ponvi na malem ladijskem ognjišču. Presneto so šli lepo zapečeni osliči ob »farovškem« kozarcu pristnega istrjanca v slast. Seveda ni manjkalo šal na račun improvizirane večerje in še koga.

Tako so ribiči tudi v veselem razpoloženju proslavili svoj letošnji praznik, ki je sicer potekel v znamenju pomembnih delovnih uspehov in konsolidacije naših ribiških podjetij, kar so ugotovili na zborovanju ribičev v soboto dopoldne, o čemer pa je že govora na drugem mestu.

Nov način pobiranja prometnega davka na vino

Za proizvodno leto vina od 1. oktobra 1957 do 30. septembra 1958 je v vsem okraju Koper uveden nov način pobiranja prometnega davka od vina, t.j. brez poprejšnjega obveznega popisovanja in merjenja pridelanih količin pri proizvajalcih. Isto velja za žganje. Vsak prevoz oziroma prenos alkoholnih pijač od proizvajalca do kupčevega skladišča oziroma kleti, če je kupec trgovsko podjetje za promet z alkoholnimi pijačami, gostinsko podjetje ali gostišče, se mora prijaviti pri pristojni občinski upravi za dohodke, kjer bo izdana spremnica (obrazec 4). Davek mora biti plačan z virmanskim nalogom.

Spremnica se mora uporabiti tudi v primerih, če proizvajalec opravi kakršenkoli prenos oziroma prevoz alkoholnih pijač iz enega kraja v drugega, pa ob takem prenosu ne gre za prodajo, marveč za prenos iz vinograde v kraj, kjer ima proizvajalec svojo klet ali stalno bivališče. Tu se davek ne plača.

Če pa gre za prodajo alkoholnih pijač drugim osebam, n. pr. če peči proizvajalec vino ali žganje na trg ali pa ga doma prodajo direktno potrošnikom, mora biti davek vnaprej plačan. V tem primeru mora proizvajalec prijaviti nameravano prodajo ali oddajitev in plačati prometni davek. Občinska uprava za dohodke mu bo izdala potrdilo o plačnem prometenem davku.

Če gre za količino do 5 litrov vina oziroma 1 liter žganja, ni obvezno potrdilo o plačnem prometenem davku, vendar pa ta davek mora biti plačan.

Zoper tistega, ki ne bo tako ravnal, bo na podlagi prijave finančnih in drugih organov uveden kazenski postopek.

Tajništvo za finance
OLO Koper

Požar v Arrigoni

V torek ob 23. uri je izbruhnil v tovarni Arrigoni v Izoli v oddelku za sušenje kuhanih rib močan požar, ki ga je povzročila iskra iz električne napeljave. Škodo cenijo na približno 7 milijonov dinarjev. Gasilci so uspešno intervenirali in preprečili še večjo škodo.

JUGOSLOVANSKE LADJEDELNICE BODO IZDELALE DO KONCA LETA 1961 43 LADIJ s skupno tonažo 235.000 ton. Investicijski stroški bodo znašali približno 55 milijard dinarjev.

Nabratko

LETOS JE BILA TURISTIČNA SEZONA V JUGOSLAVIJI ZELO BOGATA. Do konca avgusta so v turističnih krajih zabeležili 1.474.166 nočnih tujih in 3.782.456 nočnih domačih gostov. Medtem ko je bilo na oddihu v jugoslovanskih turističnih krajih v prvih devetih mesecih letošnjega leta 363.342 tujcev, je bilo Jugoslovancev 2.168.994. Tuji obiskovalci so v tem časovnem razdobju porabili 30% več deviz kot prejšnja leta.

AVTOMOBILSKO CESTO BEOGRAD-ATENE-ISTAMBUL BODO ZAČELI GRADITI BRZ ko bodo na zasedanju delovne skupine evropske gospodarske komisije OZN, ki bo 12. novembra v Solunu, predstavniki Jugoslavije, Grčije in Turčije zaključili razgovore o načinu finansiranja in izgradnje ceste, ki bo peljala od Beograda do Soluna, kjer bo odcep za Atene in Istanbul.

OKTOBRA JE BILA VREDNOST NAŠEGA IZVOZA 12 MILIJARD DINARJEV. Tako je letošnja raven izvoza v prvih desetih mesecih dosegla vrednost 96 milijard dinarjev. Jugoslovanski uvoz pa je v oktobru dosegel vrednost 15 milijard dinarjev.

MILIJON 200.000 ELEKTRIČNIH ŠTEDILNIKOV, HLADILNIKOV, BOJLERJEV IN DRUGIH ELEKTRIČNIH APARATOV bodo prihodnje leto izdelala naša podjetja. Tako bo leta 1958 prišlo na trg 20.000 pri nas izdelanih hladilnikov, večje količine sesalcev za prah, namiznih ventilatorjev, 74.000 štedilnikov, 60.000 kuhalnikov na dve plošči, 260.000 standardnih električnih likalnikov in drugih tovrstnih aparatov.

NOV USPEH PODJETJA »BRODOSPAS« so te dni zabeležili v luki Port Said, ko je njihova ladja »Rezač« izvela na površje največji plovni bager na svetu »Ramzes« ki je bil potopljen med napadom na Egipt. Pričakujejo, da bo posadka te ladje zaradi velikega delovnega uspeha, ker je delo zaključila prej kot je bilo dogovorjeno, prevzela naročila za odstranitev še nekaterih zaprek v Sueškem kanalu.

»Primorske prireditve«

GOSTOVANJE
EKSPERIMENTALNEGA
GLEDAŠČA IZ LJUBLJANE

Nedelja, 17. novembra ob 16. uri Platon-Sovrè: POSLEDNJI DNEVI SOKRATA. Predstava v Piranu.

Ob 20. uri Platon-Sovrè: POSLEDNJI DNEVI SOKRATA. Predstava v Piranu.

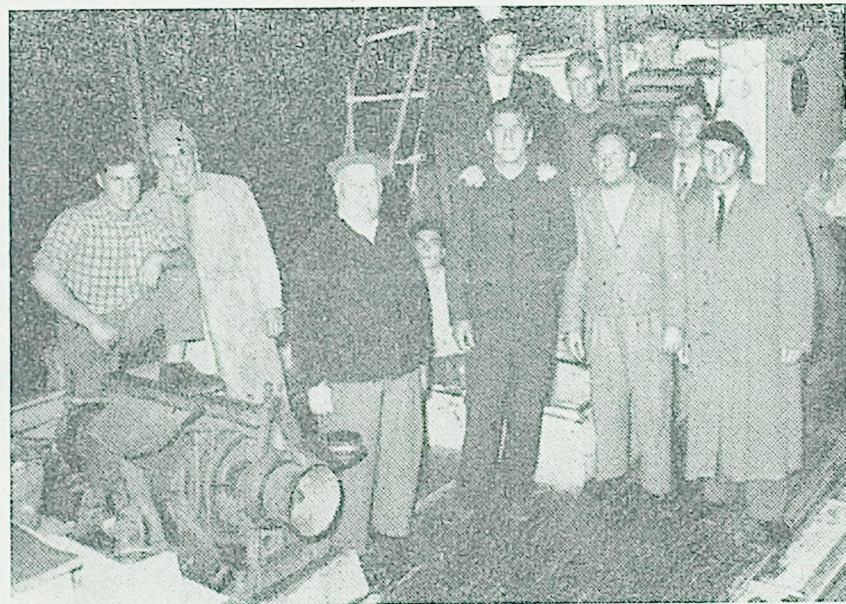
Ponedeljek, 18. novembra ob 16. uri Platon-Sovrè: POSLEDNJI DNEVI SOKRATA, red mladinski in izven. Ob 20. uri Platon-Sovrè: POSLEDNJI DNEVI SOKRATA. Red A in izven. Predstavi v Kopru.

Cenjene obiskovalce, zlasti abonente opozarjamo na točen začetek predstave. Obenem prosimo abonente, ki se ne mislijo v bodoče več posluževati abonmajske izkaznice, da le-te vrnejo.

Poverjenišvo Društva novinarjev Slovenije v Kopru prireja dne 28. novembra 1957 ob 21. uri v prostorih hotela Triglav v Kopru

NOVINARSKI PLES

Vstop na prireditev samo z vabilom. Zaželeno temna obleka. Za vse informacije kličite telefonsko številko 31 v Kopru.

Posadka najboljših ribiške ladje piranskega podjetja RIBIČ v koprskem pristanišču v veselem razpoloženju ob praznovanju ribiškega praznika minuli petek zvečer

NAŠ TEDENSKI GOSPODARSKI KOMENTAR

Vidno izboljšanje

Ustaljenost gospodarstva in postopno naraščanje narodnega dohodka

Kot je znano, pripravljamo petletni načrt za razvoj gospodarstva. Če primerjamo naloge novega načrta s prvimi, takoj vidimo bistvene razlike. Prvi petletni načrt je imel za cilj čim večjo elektrifikacijo in industrializacijo države, s čimer smo morali ustvariti temeljne pogoje za razvoj gospodarstva in za čim večjo samostojnost države sploh. Ta cilj smo tudi ne le dosegli, marveč v mnogih pogledih še presegli. Namen novega petletnega načrta pa je razen nadaljnjega razvijanja gospodarstva zagotoviti v naši deželi ustaljenost v temeljnih odnosih v gospodarstvu na sploh, posebej pa ustaljenost življenjskega standarda in njegovega naraščanja.

Razlika je torej očitna in tudi razumljiva, ker je bilo mogoče preiti na novo planiranje samo na podlagi že doseženih uspehov, ki so v glavnem posledica uresničitve prvega petletnega plana. Zato so tudi temeljne postavke novega načrta v tem, da je treba nenehno dvigati na eni strani narodni dohodek, na drugi strani pa osebno potrošnjo. Po že pripravljenem načrtu naj bi se narodni dohodek dvignil letno za 8%, osebna potrošnja pa za povprečno 7% na prebivalca. Takoj pa je treba pristaviti, da je to le povprečje za državo in da so lahko rezultati zelo različni v različnih krajih ali področjih. To je odvisno od delovne storilnosti kot osnove za povečanje dohodka in s tem seveda tudi vzporedno za zvečano potrošnjo.

Če primerjamo postavljene številke z dejanskim stanjem, bi lahko rekli, da to povečanje morda niti ni veliko. Saj 8 oziroma 7 odstotkov ni posebno mnogo, da bi se morali s tem hvaliti. Vendar pa se moramo zavedati, da se za temi nizki odstotki skrivajo ogromne milijarde

dinarjev in seveda vzporedno z njimi tudi ogromni napori naših delovnih ljudi. Ko bomo po petih letih polagali obračun in bomo ugotovili, da smo dosegli danes postavljene cilje, bomo morali tudi ugotoviti, da smo v petih letih povečali narodni dohodek v primerjavi z današnjim stanjem za 40%, potrošnjo pa za 35% oziroma še več.

Treba je bilo veliko truda za ugotovitev, če so postavljene odstotki realni ali ne, če jih bomo lahko dosegli ali ne. Pokličimo na pomoč številke. Te nam povedo, da se bo že letos osebna potrošnja povečala za 13% — nekaj več ali manj — realne plače pa celo za 11%. Vemo tudi, da bomo letos znatno presežili predvideno raven proizvodnje zlasti v industriji in rudarstvu.

Vsekakor so osnove, na katerih stoni predvideni napredek in prihodnjih petih letih, trdne in realne. Vendar pa je treba še sedaj opozoriti na nekatere težave, ki jih bo treba premagati in odstraniti. Te so znane in tudi pereče. Potrebno bo namreč doseči večjo — oziroma idealno gledano — popolno ustaljenost v notranjih odnosih v gospodarstvu. Predvsem bo pri tem važno, doseči ustaljenost cen, zagotoviti potrebne zaloge blaga in njihovo večanje, ustvariti je treba primerne rezerve, da bomo z njimi lahko intervenirali, kjer bo potrebno. Proizvodnjo bo treba posem preusmeriti na povečano izdelovanje potrošnega blaga, zlasti pa je treba doseči ravnovesje v naši plačilni bilanci.

Doseči ustaljenost v notranjih odnosih v našem gospodarstvu je torej res pomembna naloga, ki si jo je zadal naš delovni človek z novim petletnim načrtom. Z njegovo uresničitvijo bo povečanje narodnega dohodka dobilo tudi pravo vsebino. -dt-

GOSTOVANJE SNG IZ TRSTA V KOPRU

EUGENE O'NEILL:

STRAST POD BRESTI

Pred tednom je v okviru dogovorjenih nastopov Primorskih prireditelj gostovalo v Kopru tržaško SNG. Uprizorilo je dramo ameriškega pisatelja irskega porekla Eugena O'Neilla (Gladstone), ki ga že poznamo po drami »Anna Christie«. Avtor je med najbolj znanimi dramatikami Norveškega kontinenta, njegova dela pa uprizorjajo gledališča vsega sveta. Za svoje obsežno in prepričljivo pisateljsko delo je prejel Nobelovo nagrado (1936). Dne 27. novembra 1953, torej prav pred štirimi leti, je umrl na svojem posestvu v Kaliforniji.

»Strast pod brest« je pretresljiva drama iz življenja ameriških farmarjev. Strasti — pohlep po zemlji in denarju, sovraštvo in ljubezen in ubijalska sila — tlijo v ljudeh na samotni farmi, dokler jih prihod mlade žene starega lastnika ne razgori v silen plamen, ki požge in uniči vse okoli sebe. Surrealistični prikaz težkega vzdušja je ponekod pomešan z mističnim občutkom vulkanškega vrenja, ki se ga stari Efrajin Cabot zave šele ob izbruhu, ko je že prepozno. Drama je z vlogami in sceno tako pogojena, da nekatere prizore ali odlomke prikaže simbolično, kar pa v celoti uprizoritev ne škoduje, marveč jo celo potencira.

Zahtevno delo je režiral Jože

Babič ob asistenci Adrijana Rustje, nosilec vlog pa so bili Modest Sancin (Efrajin Cabot), Stane Raztresen (Simeon), Zlata Rođoškova (Abbie Putman), Julij Guštin (Eben), Danilo Turk (Peter) in Edo Martinuzzi (šerif). Sceno je izdelal Vlado Rijavec, tehnični vodja pa je Ivo Kuferzin.

Tržaški gledališki umetniki so s tem delom po premieri v Trstu uspeli tudi v Kopru, saj so (ob nekaj nebitvenih pomanjkljivostih v igri) uspeli prikazati dramo v vsej njeni tragični težini in elementarnosti. Predvsem je treba omeniti in še posebej izdvojiti zaradi odlične igre Modesta Sancina. Številni gledalci, ki so popolnoma napolnili gledališko dvorano ob vseh predstavah, so Tržačane nagradili za uspešno izvajanje s hvalečnim aplavzom.

rb

Prizor iz drame Eugena O'Neilla »Strast pod brest« v izvedbi SNG iz Trsta. Na sliki so trije bratje Simeon, Peter in Eben, sinovi starega Efrajima Cabota. Igrajo jih Stane Raztresen, Danilo Turk in Julij Guštin

OB SEDEMESELETNICI LEVSTIKOVE SMRTI

Sto let Martina Krpana

Pred sedemdesetimi leti (16. novembra 1887) je umrl v Ljubljani odločen borec za slovenske narodne pravice in utemeljitelj realističnejšega pojmovanja literature ter neizprosen kritik napak v družbi, Fran Levstik. Ker obenem poteka tudi že stoto leto, odkar je napisal in objavil svoje temeljne spise: Napake slovenskega pisanja, Popotovanje od Litije do Čateža in Martin Krpan, je prav, da ne gre ta obletnica kar neopaženo mimo.

Ako se zamislimo v trnovo in težko pot, ki jo je moral Levstik prehoditi, ko so ga metali kar po vrsti iz služb na cesto, mu očitali celo narodno izdajstvo, obenem pa se spomnimo še tega, kako hudo nenaklonjena usoda ga je spremljala v osebnem življenju — potem se nam kar sama po sebi vsiljuje primerjava med njim in slovenskim narodom v letih od 1850 do 1880. Kot je bil delež, ki ga je moral požreti Levstik, vseskozi in vsepovsod nenaklonjenost njegovim odločnim in revolucionarnim idejam, tako je moral zaradi nenaklonjenosti tujcev, ki

rodnega zatiranja in gospodarskega potiskanja vstran tudi slovenski narod v tem času živeti nekje ob strani in se zadovoljiti z drobtinami, ki so padale ob mize, okoli katere so se bohotili gospodarsko močnejši in politično nadrejeni Nemci in nemškutarji.

Levstik pa se na svojo osebno usodo in nesrečo ter nepreskrbljeno in neurejeno življenje ni oziral, saj je vse svoje sile usmeril v to, da bi narodu koristil in mu pomagal do politične in kulturne samostojnosti. Iz tega namena je izviralo njegovo literarno in politično delovanje, od tu nekako se je izkristaliziral njegov literarni in politični program. Oba programa sta izrazito nacionalne, domačijske narave, kar je za omenjeni čas nacionalnega in gospodarskega zatiranja in odpiranja popolnoma razumljivo in skoraj tudi edino mogoče.

Na prvo stran svojega političnega programa je zapisal zahtevo po zedinjeni Sloveniji, ki je začela leta 1848 ob prebuditvi vrste malih narodov, in zahtevo po vsesplošni demokraciji. Ker so tedanji naši politični voditelji to zahtevo previdno umaknili (oplašili jih je Bachov absolutizem) in zapisali kot vodilo svoje politike: vse za vero, dom, cesarstvo (legitimizem), se je Levstik z vso silo zalezel v tako nenačelno in oportunistično politiziranje pravokov in s svojimi idejami o brezkompromisnem boju izoblikoval skupino mladoslovencev in osnove za liberalizem pri nas. V tej borbi pa se je čisto znašel sam proti kopici zlikovcev in podtikovalcev. Zato mu je zmanjkalo moči, da bi pripeljal svoje ideje in svoje somišljenike do odločilne zmage, in je strl omagal. Slovenski liberalizem je sicer začel v kompromisarsko s konservativci, a jedro Levstikovih idej je prešlo na mlajši revolucionarni rod in se oplodilo še z borbo za socialno enakopravnost (Cankar, Kristan).

Enako pomemben kot politični, je Levstikov literarni program, ki ga je postavil v Popotovanju od Litije do Čateža, potopisnem eseu, ki je za razvoj našega pripovedništva do Cankarja edinstvenega pomena (izšlo leta 1858). To je pravzaprav Levstikovo življenjsko delo, ker njegov politični program se še daleč po njegovi smrti ni mogel uresničiti, literarni program se je pa ne le uresničil, marveč tudi dopolnil.

Priporočila oziroma dati Slovincem kulturno samostojnost na področju pripovedništva (v pesmi smo imeli že Prešerna), to je bil cilj Levstikovih besed, ko je zapisal v Popotovanju, da bi se moralo pisati v domači besedi, v domačih mislih, na podlagi domačega življenja, da bi Slovenec videl Slovenca v knjigi, kakor vidi svoj obraz v ogledalu. Z opozorilom na domače življenje, ki naj ga pisatelj opisuje, z omembo turških bojev, rokovnjačev, desetih bratov, vojaških beguncev itd., je dal smer našemu pripovedništvu. Lahko rečemo, da je Jurčič zrastle prav iz tega programa, z nekaterimi dodatki pa tudi Kersnik in Tavčar. To, da je Levstik iz nacionalno obrambnih razlogov vsidral začetke našega pripovedništva

v domača tla in s tem rahlo odklonil posnemanje del iz svetovne literature, ki so zrasla iz čisto drugačnih družbenih in gospodarskih razmer, je za Slovence velikega pomena, saj je dosegel naše pripovedništvo na tej osnovi izredno višino, padlo pa je pri posnemanju tujih mojstrov (Stritar, vsi naši naturalisti).

To, politični in literarni program, je le suho ogrodje Levstikovega dela, ogrodje, ki šele skriva načelno borbo proti nenačelnosti, veliko osebno požrtvovalnost in trpljenje in veličino idej, zaradi katerih danes imenujemo ime Levstik v eni sapi s Prešernom in Cankarjem.

J. H.

Z OBČNIH ZBOROV SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV

Mladina se premalo udelejuje v kulturnoprosvetnem življenju

Nekaj izkušenj iz dela DPD Svoboda v Sežani v minulem letu

Na zadnjem letnem obnem zboru »Svobode« v Sežani so dokaj dobro ocenili in analizirali delo tega društva in kulturnoprosvetno življenje v tem kraju. Na sploh so ugotovili, da ni dovolj, če se »Svoboda« predrami le tedaj, ko je treba pripraviti kako proslavo, temveč bi morala »Svoboda« imeti »v zalogi« nekaj »železen repertoar«. To pa pomeni, da bi morala »Svoboda« venomer delati.

Naj navedemo nekaj ugotovitev, ki so jih izrekli člani! Starejši člani bi radi obnovili staro sežansko tradicijo, saj so tamkaj vedno imeli pevski zbor, godbo na pihala in dramsko skupino. Resnično — in še k temu dodati druge naloge, ki jih ima »Svoboda«, pa bi društvo lahko polno zaživelo. Toda mladina se vse premalo udelejuje v kulturnem življenju in ni povezana s starejšimi člani »Svobode«. Predsednik je tudi omenil, da sam odbor v preteklem letu ni bil najbolj agilen in delaven, zaradi česar tudi vsega, kar so lani sklenili, niso storili, ali pa dokaj površno.

In kakšne so bile sekcije, njihovo delo? Salonski orkester je sprva še kar delal. Kasneje pa so bili redki, ki so hodili k vajah, čeprav so želeli vsi nastopiti. Tudi v tem orkestru ni mladine. V Sežani bi lahko obstajal pevski zbor, če bi hoteli ljudje hoditi k vajah. Dramska skupina je začela delati dokaj pozno in še to na pobudo občinskega ljudskega odbora, da so za občinski praznik nastudirali »Ribiške zdrahe«. Čeprav je bilo lani sklenjeno, da naj se sestavi pihalna godba, le-te še do danes ni. Zakaj? Ker niso »uspešni«, da bi jim iz Divače vrnili instrumente, kamor so jih posodili. Sežanska »Svoboda« se tudi številčno od zadnjega zbora ni mnogo povečala. Naj še omenimo, da so tudi kinoprojektor, ki ga ima društvo, vse premalo uporabljali.

Skratka: sežanska »Svoboda«

SVET OB MURI, ŠT. 4

Iz vsebine:

M. Kokolj: Prekmurje v prevratni dobi 1919—19, Nace Kranjec-Pajlin: Kako te čakam, dragi, Spet verujem, Ala Peče: Enkrat na obisku, Branko Šemen: Narodni motiv, Ivan Krest: Politično in gospodarsko stanje v čitalniški dobi, Manko Golar: Jesenske pesmi, Drago Grah: Jutrišnja obzorja, Jože Ternar: Brezdomca od večera, Matija Plamen: Stara kitara, Bela Sever: Geografski termini prekmurskih gričev, Franc Zdravc: Jugoslovani v pregledu svetovne književnosti, F. S.: Srbohrvatski prevodi slovenskih del na Madžarskem.

Predlog za diskusijo

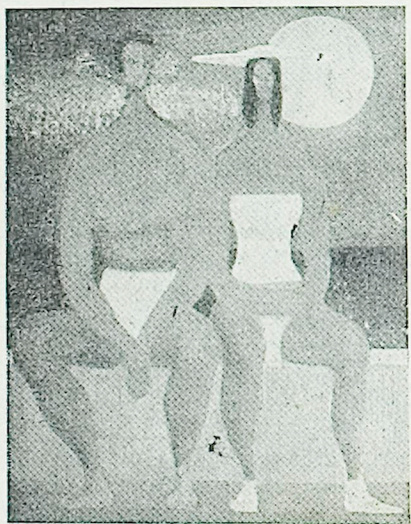
Mnogo je delavcev in uslužbencev, ki po osnovni izobrazbi — največkrat po končani nižji gimnaziji — potem, ko so se zaposlili, žele v prostem času dopolnjevati znanje. Mnogi pa žele celo dokončati vso srednjo šolo, kot izredni študenti. V Ljubljani je bila v ta namen ustanovljena večerna gimnazija.

Tega v Kopru ni. Za štipendiste obstaja sicer Ekonomska srednja šola, ki pa deluje dopoldne. Mar ne bi bilo prav in koristno, če bi tudi v Kopru zbrali interese in jim omogočili obiskovati večerno gimnazijo? Se pravi, letos 5. razred gimnazije. Vem, da je v Kopru precej zaposlenih ljudi, ki imajo samo nižjo srednjo šolo, želijo pa nadaljevati študij. Da bi vse to urejevali, se pravi, organizirali — za to nimamo doslej nobenega posebnega organa. Morda pa bi to poverili Ljudski univerzi ali pa ravnateljstvu gimnazije?

Predlagal bi, naj bi posebna komisija pri Ljudski univerzi izvedla vpis in pripravila vse ostalo, da bi v letošnji zimi to večerno gimnazijo interese, ki jih najbrž ne bi bilo tako malo, začeli obiskovati. Morda bi šola začela delovati že z mesecem decembrom? Pohitimo, delo se bo obrestovalo! Lojze Cafuta

Ob razstavi Jožeta Pohlana

Te dni je bila v Mali galeriji Okrajnega muzeja v Kopru otvoritev razstave akademskega kiparja Jožeta Pohlana. To pot smo videli na otvoritvi umetniške razstave lepo število predstavni-

Jože Pohlen: Telovadca

kov oblasti, kulturnih in javnih delavcev, zlasti pa zastopnikov gospodarskih organizacij.

Direktor muzeja prof. Janez Kramar je v otvoritvenem nagovoru predstavil razstavljajočega umetnika, tukajšnjega domačina, doma iz Hrastovljah (on je tudi odkril znamenite srednjeveške freske v Hrastovljah), nato pa je prikazal umetnikovo razvojno pot. Pohlen je v začetku ustvarjal predvsem male plastike, do danes pa se je že razvil v umetnika, ki uspešno obvlada tudi tehniko monotipije, grafike, olja in risbe. Na tej razstavi so prvimi obiskovalcem vsekakor najbolj ugajale Pohlenove male plastike,

kakor n. pr. »Žena s kruhom«, »Nika«, »Zakonca« in ostale.

Ta razstava je ponovno pokazala, kako je bila ta Mala galerija v Kopru potrebna, saj v polni meri kaže prežetost našega likovnega ustvarjanja, po drugi strani pa vse bolj razširja krog ljubiteljev likovne umetnosti. Mala galerija s svojimi zaporednimi razstavami priteguje tudi vse večjo pozornost tržaškega in našega republiškega časopisja in radia. O samih razstavljenih delih in o umetniku bi zapisali odlomek iz govora prof. Kramarja ob otvoritvi razstave:

»Umetnik Jože Pohlen je nosilec takšne umetnosti, ki je tesno povezana s časom. Njegova umetniška smer je rezultat pobude naših krajev, našega življenja v teh krajih, je odraz našega podnebja, notranjih in zunanjih pogojev, skratka, razstavljena dela pojasnjujejo nastojanje in okolje, v katerih živimo.«

Za konec pa še tole: okusna vabila na razstavo, posrečena zamisel izrabe dodatnega razstavnega prostora v medetaži muzejske zgradbe, privlačna razlaga umetnostnega zgodovinarja Majde Frelihove, ki je razstavljena dela iskreno približala številnim obiskovalcem, in na kraju, prijetno družabno vzdušje, ki ga je znal organizator razstave s skromnimi sredstvi po končani otvoritvi ustvariti v lapidariju muzeja, kjer so se razvili sproščeni razgovori o močnih vtisih o razstavljenih umetninah.

S. Š.

VSAKO NOVOST S KNJIŽNEGA TRGA dobite na posodo takoj v LJUDSKI KNJIŽNICI KOPER.

Razstava slikarja Hermana Pečariča

Primorski slikar Herman Pečarič, ki stalno živi in dela v Piranu, bo imel prihodnje dni samostojno razstavo svojih del, v katerih prevladujejo istrski motivi. Najprej bo razstavjal v Kopru v mali gledališki dvorani, kjer bo razstava odprta 27. t. m., nato pa še v Izoli, kjer bo začela 14. decembra. Na sliki: istrski motiv »Ribičeva hči«

OB STOLETNICI ŽELEZNIŠKE PROGE LJUBLJANA—TRST

1857

Železna kača

1957

Po 100 letih bo tudi vlak od Postojne do Ljubljane izgubil svoj dimnati rep

(Nadaljevanje in konec)

Železniško progo Dunaj—Trst začeli graditi z Dunaja proti jugu 1838. leta, dve leti po zgraditvi prve proge v avstrijski monarhiji na odseku Dunaj—Wagram. Najjužnejši del te proge na odseku Ljubljana—Trst je bil zgrajen v letih 1850 do 1857. Gradnjo proge je vodil inž. Ghega, kateremu so avstrijske železnice ob stoletnici prvega dela te proge postavili na Semmeringu, na najvišjem prelazu, čez katero se vzpenja južna železnica, spomenik.

Naj omenimo, da se graditelji dolgo časa niso mogli zediniti za dolžnostno traso južnega dela železnice, za takega, ki bi ustrezal tudi razvoju železnice v bodoče. Iz tega časa izvira tudi za dandanes fantastičen načrt dr. Avgusta Voigta. Po njegovi zamisli naj bi speljali progo od Vrhnike do Reke in Trsta pod zemljo po kraških jamah ponikalniških rek Unca, Pivke in Reka. Zanimivo je, da graditelji pri zasnovanju oziroma gradnji proge ni imel največjih težav pri vzponu čez Semmering (980 m), ampak pri prečkanju Ljubljanskega barja od Notranjih gor do Preserij. Poleg tega zanimivega nasipa — gradili so ga šest let — se je ponašal odsek te proge z za tedanje čase znamenitimi objekti: borovniški in jelenski viadukt,

Štampetov most ter nabrežinski viadukt.

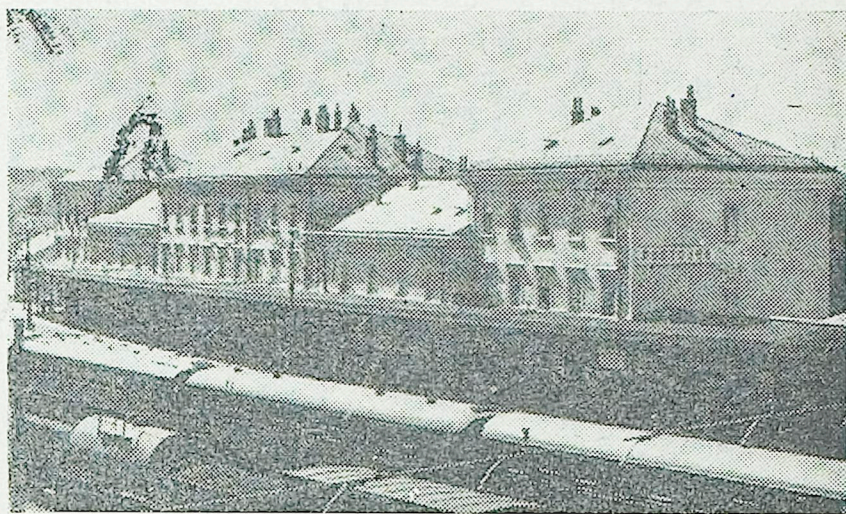
Kljub vsem ogromnim oviram, težavam in zaprekam pa je bila proga 1857. leta dograjena. Progo Ljubljana—Trst je odprl sam avstrijski cesar Franc Jožef I., s čimer je hotel tedaj povedati, kako velikega zgodovinskega pomena je bila zgraditev omenjene proge. Danes je od 577,2 km dolge proge od Dunaja do Trsta 302,8 km na jugoslovanskem ozemlju. Ta proga je dandanes najvažnejša dvotirna proga v Sloveniji, hkrati pa gospodarska žila, ki povezuje Srednjo Evropo z Reko in Trstom, glavnima pristaniščema severnega Jadrana. Upamo, da bo kmalu zgrajena še zadnja povezava, ko bo zgrajen odsek proge od Kozine oziroma od Podgorja do Kopra.

Danes, po sto letih, ni gospodarski pomen te proge nič manjši kot je bil, temveč iz dneva v dan vzporedno z našim gospodarskim razvojem narašča. Zmogljivost glavnih postaj na tej progi je že davno premajhna. Nenehno naraščajoči pomorski promet preko Reke in vse večji tranzitni promet preko Trsta zahtevata nujno ne samo izboljšanje, temveč tudi modernizacijo proge in postajnih naprav. Zaradi velike prednosti, ki jo ima električna vleka, se je železniška uprava odločila, da kljub velikim drugim potrebam (rekonstrukcija železnice) elektrificira to progo od Postojne do Ljubljane in Zaloga. S tem se bo povečala zmogljivost proge, dosežena pa bo tudi večja hitrost vlakov. Elektrifikacija proge na odseku do Logatca bo letos končana, pripravljala dela za nadaljevanje elektrifikacije do Borovnice pa so v teku. Po zagotovitvi Zveznega izvršnega sveta bodo nakupljene v tujini elek-

trične Diesel lokomotive, računaljo pa tudi, da bi le-te začeli po tuji licenci izdelovati tudi v naših tovarnah.

Vse kaže, da bo železniška uprava s pomočjo vse naše skupnosti v kratkem času modernizirala in elektrificirala železniško progo od avstrijske do italijanske meje. Tako bo ta proga v bližnji bodočnosti lahko zadostila vsem potrebam našega gospodarstva in potrebam tranzitnega prometa.

Tone Koršič

Železniška postaja v Postojni

NAŠ DOMAČI FELJTONČEK

Nikogar ne premotijo gradovi v oblakih

Je že tako, da živimo pač na ozemlju, ki ima posebne lastnosti. Poseben mik dajejo seveda našemu področju obmejne propustnice — zanje nas blagrujejo ali nam zavirajo drugi državljani, ki jih nimajo. Zaradi teh nesrečnih propustnic pa smo v naših krajih še za nekaj na boljšem: poznamo resnico o »lepšem« življenju tamkaj za mejo in to je tudi nekaj vredno. Vemo, da so redki ljudje, ki dobro zaslužijo in dobro živijo, vemo pa tudi za vse brezposelnost in za ljudi, ki živijo kaj klavirno iz rok v usta, pa še klečeplazijo morajo za kosček kruha. Poznamo vse ponižanje beguncev po taboriščih in vemo, kako tujec v neki državi na Zahodu s težavo pride do priložnostnega zaposlila, da ne govorim o stalnem delu in urejenem življenju, kar ostanejo samo lepe sanje. Stvarni gospodarski pogoji kmalu pokopljejo vse politične sanjaje, podrejo vse gradove v oblakih.

—0—

Tako obmejno propustnico ima med številnimi drugimi upravičenci tudi

naša Lidija iz Pirana, o kateri bo tekla beseda. Lepega dne popoldne, ko je bila prosta (je namreč sicer pridna gostinska delavka), je šla v Trst. Dokumente (propustnico in osebno izkaznico) v torbico, torbico na roko, pa hajd na avtobus. Trsta je bila že navajena. Malo je pogledala po izlozih in trgovinah, nakupila nekaj drobnarij (saj veste, kaj ženske rabijo za lep obraz in na obleko), in se napravila, da gre nazaj na avtobus in domov.

Pa kaj, zlomka! Kje pa so dokumenti? Eh, ta ženska glava, prav po proforsko pozabljiva! Pravijo, da kdor nima v glavi, ima v peti, in je bilo to tudi res. Je letala Lidija od trgovine do trgovine, kjer je poprej kaj kupovala in spraševala za svoje dokumente.

»Non li abbiamo visti...« Prav nikjer.

In ni kazalo Lidiji drugega ter se je zatekla po pomoč, že vsa v stiski in objokana, k prvemu policistu, ki jo je poslal na poveljstvo. Tam so jo posadili na stoličico. Vse so jo izprašali: kdaj je imela ošpice, kdaj je dobila to ali ono, če ima kanarčka in še sto drugih reči. Pa zakaj da bi hodila nazaj v Piran, saj zdaj niti mogoče ne bo več, naj kar tam pri njih ostane, mleka in medu ji ne bo zmanjkalo. Kolikor bolj odločno je to odklanjala in samo prosila, naj ji pomagajo najti dokumente, toliko bolj »prijazni« so postajali gospodje in možje postave. Končno so jo lepo postavili pred vrata, ne da bi ji kaj re-

ZANIMANJE ZA DELO MEŠANE KOMISIJE

Tržaški Slovenci te dni z velikim zanimanjem sledijo zasedanju jugoslovansko-italijanske mešane komisije za manjšinska vprašanja, ki je v Beogradu. Na tem zasedanju razpravljajo med drugim tudi o zelo važnih vprašanjih, ki zadevajo slovenski življenjski položaj na Tržaškem. Gre za vprašanja šolstva, dvojezičnosti, zastopstva v javnih ustanovah itd. Vsi tržaški Slovenci upravičeno pričakujejo, da bodo po uspešnem delu mešane komisije pristojni organi začeli dosledno izvajati določbe Londonskega memoranduma v duhu sodelovanja in sožitja med narodi.

kli ali obljubili zaradi dokumentov.

Vse zaradi izgubljenih dokumentov... Lidija je sklenila, da bo šla na obmejni blok v Skofijah in kar tam povedala, kaj se ji je pripetilo. Prosila bo, naj jo pustijo domov, ali pa kar ušla čez, če ne bi šlo drugače.

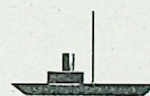
Pa ni bilo potrebno. Na bloku so gospodje karabinerji že imeli njene dokumente lepo pripravljene. Brez pojasnila jih je dobila in srečno prišla domov — kar za več izkušenj bogatejša...

rb

VSE OKROG

maria

Plovba naših ladij

P/l »BIHAČ« naklada v našem pristanišču Ploče tovor za Emden

P/l »DUBROVNIK« je 6. novembra priplula v Rotterdam

M/l »GORENJSKA« je v popravilu na Reki

P/l »GORICA« je 12. novembra odplula iz Reke za Črno morje

P/l »LJUBLJANA« je 8. novembra priplula v Rašo

M/l »MARTIN KRPAN« je 10. novembra plula skozi Suez na poti za Koseir

P/l »NERETVA« je 11. novembra odplula iz Barija za Ancono, kjer razklada tovor

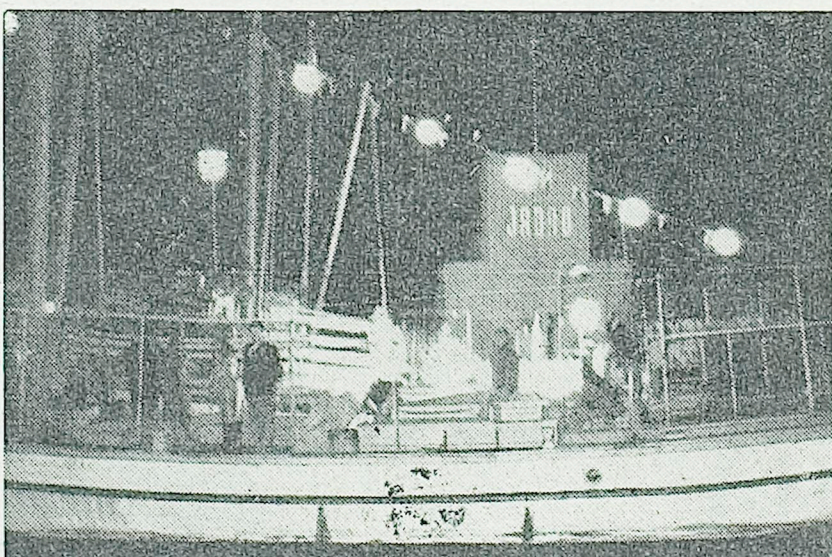
P/l »POHORJE« je 11. novembra plula skozi Aden na poti za Anglijo

P/l »ROG« je 11. novembra odplula iz Durbana za London

P/l »ZELENGORA« je 8. novembra zapustila pristanišče Dakar in plove v Durban

Koper - Ankaran

Na redni progi, ki jo izmenoma vzdržujejo ladje »Splošne plovbe« »Portorož«, »Pinko Tomažič« in »Lubnik« med Koprom, Ankaranom, Nikolajem in Val-doltro je bilo v prvih devetih mesecih letošnjega leta 78.309 potnikov. Največ potnikov se je prepeljalo v juliju — 20.620, rekord proge je bil v avgustu, saj statistika pove, da se je prepe-ljalo po morju iz Kopra v Nikolaj nič manj kot 22.142 potnikov. Tako število potnikov postavlja to lokalno progo daleč na prvo mesto v Slovenski Istri, saj so vse ladje »Jadranske linijske plovbe«, ki vzdržujejo ostale proge po ukinitvi proge Koper—Trst prepeljale v istih mesecih komaj polovico toliko potnikov. V letu 1958 pričakujemo lahko še povečanje prometa na tej progi, pogoj za to pa je ureditev pomola v Nikolaju. Do 14. avgusta je bil v Nikolaju za silo zakrpan lesen provizorij, ki pa ni vzdržal viharja tega dne in je danes Nikolaj praktično brez pomola. Kaže, da za leto 1958 ne bo na razpolago potrebnih sredstev za zgraditev pomola.

Nočni motiv iz koprškega pristanišča ob letošnjem Prazniku ribičev

Odhod. In zažvižgal je vlak skozi mrak. Pošastno sopihajoč kot demon vlak z menoj gre v noč, da še danes v tuji slavi neznanca me tuja zarja pozdravi...

(O. Zupančič: »Z vlakom«)

Večer poznega septembra je. V vlak sem sedim in ko se naveličam boljšati skozi okno v težko vidne beževče silhuete domačih krajev, vzamem v roke Potočnik-Zrimčev priročnik »Svet v številkah«. To je edina knjiga župnega formata, ki sem jo v navorzi pred odhodom priznal za uporabno na službenem potovanju — in jo tudi našel. Zdaj nerodno listam po njej, da preberem tistih nekaj suhih podatkov o Avstriji, kamor sem namenjen.

Moj zgled povzroči, da tudi ostalih pet sopotnikov vzame v roke knjige ali revije. Zdaj prav lahko ugotovim, kakšen jezik govorijo — vsi so iz Nemčije ali Avstrije, morda kdo iz Švice. Svetilka je premedila in vlak preveč trese, da bi bilo branje prijetno, zato odložim knjigo. Moja plavalosa (v resnici ima obledelo-pšenične lase) sosed stori prav tako. Izrabim priložnost, da preženem enoličnost vožnje (in zadostim svojemu poklicnemu firbeu) z razgovorom.

Kmalu vem, da ji je ime Hildegard in se piše Mosler, doma je pa iz Kölna. Strojepiska je v uradu neke tovarne in že od lani je štedila za letošnji dopust. V Makarski ga je preživela in ni ji žal. Navdušena je nad našim morjem in sploh vsemi pokrajinami, ki jih je videla pri nas. Glede na to pravi, da je bila zadostna, na obojono dobro, nekajkrat pa ne po

njenem okusu. Edino čistoča je bila večkrat »precej odsotna«. Upa pa, da je to bil samo nesrečen slučaj in da se ne bo več ponovilo — na vsak način namerava namreč še priti na obisk v te čudovite kraje, k temu »herlichen« Jadrano.

Tedaj pa se v najin razgovor vmeša debeluhar iz nasprotnega kota. »Nikdar več ne pridem,« pove, ne da bi ga kdo vprašal, in prav tako brez poziva pojasnjuje: »Saj ne rečem — lepo je že in poceni tudi, ampak udobja pa nobenega. V Crikvenici sem bil, pa da vidite, koliko sem se prejezil. Ze sam promet — pravi kaos, vam rečem! Noben vozni red ne drži točno, če sploh vsebuje tiste proge, po katerih se želiš peljati. Povsod moraš čakati in čakati na zvezo. Povem vam, da me je že na poti od Ljubljane do Crikvenice minila vsa dobra volja. Cel dan pozneje sem prispel, kot sem imel naročeno sobo. Saj ne rečem, tudi sam sem nekaj kriv. Dvakrat sem zamudil zvezo, ker ni bilo nikogar, s katerim bi se lahko sporazumel. Pa v Sloveniji je še slo; če ni bilo drugega, si se obrnil na mlitnika, saj povečini znajo tuje jezike, na prsih jim piše. Ampak na Reki je bilo obupno...«

Skratka, debeli Bavarec je izrekel še toliko kritičnih pripomb na račun našega prometa, da sem si zabeležil: »Neurejenost našega prometa je ena izmed velikih ovir za naš turizem.«

KAKO ZGANJAJO TURIZEM V AVSTRIJI

Na svidenje, sinje morje!

Vstopil je sprevodnik in zahteval vozne karte. Ko je odšel, sta kar dva sopotnika izjavila, da so sprevodniki pri nas zelo prijazni: čeprav imata vozno karto drugega razreda, ju pustijo voziti se v prvem razredu. Ta prijaznost našega sprevodnika je še posebno postala očita, ko smo bili že preko meje: avstrijski sprevodnik je oba gospoda takoj nagnal v vagon drugega razreda. »Ja, ja, Oesterreichische Bundesbahnen takoj napravijo red,« je nekam pikro pripomnil mlad študent z Dunaja. V naslednjih dneh sem spoznal, da je v Avstriji vsega, tudi reda, samo natančno toliko, kolikor plačáš.

A še preden smo bili v Avstriji in še preden so se sopotniki izmenjali, sem izvedel o letovanju in turizmu pri nas še marsikaj, česar dotlej nisem vedel, niti bil slišal, čeprav je turizem moj vsakdanji posel. Sam sem se zazel nekakšen vajenec, ki ga po uspešno zaključeni učni dobi pošiljajo na prakso k tujemu mojstru. In ker vem, da se človek mnogo nauči tudi na napakah, sem pozorno poslušal, kaj so kritizirali moji sopotniki.

Zakonec iz Linza sta kritizirala najmanj. On je mojster v neki železarni, ona pa delavka v neki drugi tovarni. Napravila sta krožno potovanje ob istrski obali. Imela sta lepo vreme in nikdar ne bosta pozabila prekrasnih pokrajin. Ze prihodnje leto prideta

spet. Toda ustavila se bosta v Portorožu (seveda sem hitro povedal, da sem od tam), ker je v severnem delu Istre vse bolj urejeno, predvsem pa vse bolj čisto... Ze spet ta občutek: naša gostinska podjetja se ne zavedajo, kolikšne važnosti je skrajna higiena in kako slab vtis naredi vsaka pomanjkljivost v tem pogledu na gosta.

Tudi dunajski študent je bil opravič po naši državi krožno potovanje, le da mnogo daljše. Preko Plitvic se je bil pripeljal do Splita in od tam ob vsej obali do Opatije. Na kratko je njegova sodbna o našem turizmu, naslednja: Čudovita okolica, zelo prijazni ljudje, hrana poceni, urejenost zvez, gostišče in sploh vsega, kar spada v okvir tujkega prometa, pa je popuščala od Zagreba proti jugu in se spet boljšala od Splita proti severu. Prihodnje leto si pride ogledat Istro, ker je slišal, da je tam za turist najbolje poskrbljeno. Osebnost ga je na vsem potovanju po Jugoslaviji motila najbolj malomarnost natakarnikov do čakajočih gostov in sploh pomanjkanje urnosti pri delu gostinskega personala. »Saj razumem, da je bilo vroče; ampak le pridite v kakšen naš lokal na Grinzingu ali v Praterju, pa boste videli, kako bodo natakarniki in natakarnice in ves personal za puli hiteli, da vam postrežejo. Vaši natakarniki bi morali videti, s kako neprimerno večjo ustrežljivostjo

je gost postrežen drugod. Sicer je res, da so cene povsod višje kot pri nas, toda človek rad plača nekaj več, če se mu nudi vse hitro in v redu...«

Debeli Bavarec pa je pobijal trditve moje sosedice, gospodične Hildegard, ki je bila navdušena nad romantičnostjo naših krajev. »Tudi jaz sem prišel v Jugoslavijo, ker sem verjel v prospektu, da je to ena redkih dežel z nedotaknjeno romantiko. Saj to pravzaprav še kar drži, toda vsa romantika te mine, če te pri obudovanju zvezdnate noči nad morjem opikajo komarji, da si naslednji dan kot bi imel ošpice; ali pa da greš uživati prijetno samoto v oddaljenejši kotiček parka, pa se ti priplepi na podplate grdo smrdljivi »končni produkt presnove«; ali pa da uživaš v preplepi vožnji po morju, ko pa se hočeš vrniti, izveš, da so za tisti dan končane vse zveze do tvojega hotela; in nobenega ribiča ne pregovoriš, da bi te vsaj za drag denar rešil neprijetnosti. Itd., povedal bi vam lahko še marsikaj. Ne, sem pač moderen turist — želim romantiko, hočem pa tudi sodobno urejenost in vse udobje, ki si ga turist lahko zaželi. Le pridite si enkrat ogledat, kako smo uredili to v naših letoviščih...«

»Pa me res zanima, kako,« sem si mislil. In reči moram, da sem v naslednjih dneh imel obilo priložnosti, da sem spoznal, da imajo večino turističnih stvari res boljše urejenih, bolj preračunanih — in zaračunanih. Za zdaj pa sem se tolažil z dejstvom, da so vsi sopotniki — razen debeluharja — izjavljali, da pridejo še. Da, kljub vsemu — Na svidenje, Jadran!

JULE LENASSI

Seča dobi lasten vodovod

Počitniški domovi so bili pobudniki že marsikatero koristne akcije, posebno, če je pristojni ObLO znal vskladiti njihova prizadevanja s potrebami domačega prebivalstva. Tak je primer bližnje gradnje vodovoda na polotoku Seča, Počitniški dom »Športne zveze Slovenije« je imel doslej

Rešili so pereč problem

Te dni so začeli v Šembijah z zajetjem izvirka in z ureditvijo napajališča. Higijenska ureditev studenca je bila tako nujna, da je vaški odbor za očiščenje baze na in za zgraditev napajališča, ki bo 3 metre globoko, 12 metrov dolgo in 6 metrov široko, zaprosil strokovnjaka Vodne skupnosti v Kopru inž. Janežiča, da je brezplačno naredil načrte, kmetom pa je priskočila na pomoč pri fizičnem delu tudi desetina pripadnikov JLA.

Mlečna kuhinja v hrpeljski šoli

Pretekli ponedeljek je pričela obratovati v Hrpeljah šolska mlečna kuhinja, v kateri bo prejemale okoli 200 otrok iz te šole dnevni obrok toplega mleka, kakava ali kave s primernimi prigrizki. Doslej so dajali otrokom le hladno malico, ker v šoli ni bilo urejene kuhinje. S pomočjo občinskega ljudskega odbora pa so letos nabavili štedilnik in uredili prostor za kuhinjo ter zajtrkovalnico. Otroci in starši so z veseljem pozdravili ta ukrep šolskega vodstva. Glede sestave jedilnikov in priprave hrane za otroke je bil opravljen enodnevni kuharski seminar, ki ga je vodila Fanika Jerebova, gospodinjstva učiteljica iz Kopra, ob sodelovanju nekaterih domačih strokovnih kuharic. Po zgledu hrpeljske šole bodo uredile mlečne kuhinje tudi ostale šole v občini.

J. Ž.

Tudi v Izoli so dejavni

Pred dnevi so rezervni oficirji izolske občine na redni letni konferenci z zadovoljstvom pregledali svoje delo v zadnjih desetih mesecih. Izvršni odbor je imel 12 rednih ter eno izredno sejo in razen organizacijskih vprašanj razpravljali tudi o vrsti drugih problemov. Kot prva naloga, ki so jo uspešno rešili je bila ureditev evidence članstva in administracije ter pobrana vsa zaostala članarina. Izvršni odbor je na podlagi ankete dobil jasno sliko v kakšnih razmerah živijo rezervni oficirji in v katerih organizacijah se najbolj udeležujejo. Razen tega je vodil skrb za pravilno zaposlitev demobiliziranih oficirjev in pomagal reševati stanovanjske zadeve svojih članov. Ta organizacija je priredila vrsto predavanj o nastanku, razvoju in vlogi JLA po vseh delovnih kolektivih

velike težave s preskrbo z vodo. Moral je dovažati vodo s cisternami iz Pirana. To je bilo drago, nepraktično pa tudi voda ni bila najbolj pitna.

Do prihodnje sezone je vodstvo tega doma sklenilo napeljati sodoben vodovod. Naročilo je izdelavo načrta za vodovod, ki črpa potrebne količine vode iz izvirka na severovzhodni strani polotoka. Načrt je lep, a tudi drag. Še mnogo dražja bi bila nova izvedba. Tu pa je posredoval piranski ObLO. Organiziral je sestanek vseh, ki v Seči potrebujejo vodo, oziroma, ki so zainteresirani na izgradnji vodovoda. Sestanek je izredno uspel. Udeleženci so se dogovorili soglasno, da bodo procentualno prispevali za gradnjo takega vodovoda, ki bo s svojo napeljavo zajel ves polotok. Tako bo na vsakega bodočega potrošnika odpadel le majhen delež sicer prejšnjih stroškov. Dokončni načrti so že v delu. Zajezev izvirka in gradnjo dveh rezervoarjev ter celotno vodovodno napeljavo bo izvedla Vodna skupnost-Koper. Načrt predvideva tudi priključek na rižanski vodovod za morebitni primer izredne suše, ko bi izvirek

pod Sečo morda usahnil. Pri gradnji vodovoda bodo s prostovoljnimi delom pomagali vsi kmetje s polotoka, h katerim bo prav tako napeljan ta vodovod. Prostovoljno delo bo še posebej močno pocenilo gradnjo. Če bo šlo vse po sreči, bo do prihodnje sezone tekla voda iz omenjenega izvirka že v domovih tkalnice »Metke« iz Celja, Sindikalnega sveta Maribor-center, »Športne zveze Slovenije«, dalje v restavraciji »Pri ribiču«, v bodočem novem velikem campingu na južni strani polotoka, kakor tudi v skladiščih prerada in v vseh kmečkih poslopih na polotoku.

Jule

Po kegljaškem tekmovanju invalidov

Ne morem se o tej reči izražati »strokovno«, čeprav sem imel tu in tam priložnost potisniti kroglo proti skupini kegljev, pa se jim je navadno previdno umaknila in zavila v »planke« ali pa zdrčala po vrzeli med keglji in se srečala s slavnato blazino onstran cilja. Zato sem se odpovedal lavorikam

Bo ženska deca PARTIZANA v Divači res dobila lastne prostore za igro in telovadbo?

kegljaškega športa, ki pa mi zato ni nič manj simpatičen. Tako sem se rad odzval želji kapetana Jožeta Kreblja, komandirja postaje LM v Hrpeljah, ki je 40% vojni invalid in navdušen športnik, da bi bralcem »Slovenskega Jadrana« posredoval nekaj njegovih vtisov z republiškega kegljaškega tekmovanja invalidov, ki je bilo 2. in 3. novembra 1957 v Kranju.

Invalidi-tekmovalci so bili razdeljeni v šest kategorij po stopnjah invalidnosti. Tekmovanja so se udeležili invalidi iz prve svetovne vojne, iz narodnoosvobodilne vojne in delovni invalidi. V vseh šestih kategorijah so bile častno zastopane Dolenjska, Stajerska, Gorenjska in tudi sama Ljubljana. Vseh tekmovalcev je bilo 265, med njimi tudi 10 inva-

lidov-gostov z avstrijske Koroške. Primorske invalide pa je zastopal edino kapetan Jože Krebelj, ki je bil uvrščen v 6. kategorijo in je v ostri konkurenci zasedel 6. mesto ter tako postal invalidski kegljaški prvak Primorske.

»Lahko jim je žal, mojim primorskim tovarišem, da se niso odzvali povabilu republiške invalidske zveze«, pripoveduje kapetan Jože. »Tako lepega sprejema in tovariškega razpoloženja zlepa nisem doživel. Krasno vreme, sijajno urejeno sodobno štiristezno kegljišče, vzorna organizacija tekmovanja, nato gostoljubna postrežba, premišljena razmestitev tekmovalcev za prenočišča (100% invalide v hotelske sobe, ostale v improvizirane spalnice v tovarni »Iskra«), vse to je napravilo na udeležence nepozaben vtis.

Kegljaški šport je za invalide zelo primeren in zdrav, ne glede na to, da se pri nas v zadnjem času vedno intenzivneje goji. Goriski in koprski invalidi imajo močan kegljaški krožek, le da v vsem koprskem okraju še nimajo urejenega stalnega kegljišča. Kar nekaj nerodno mi je bilo, ko sem bil v pisani družbi tekmovalcev edini predstavnik invalidov iz Slovenskega Primorja, še bolj pa, ko sem se moral tekmovanja udeležiti brez vsakega treninga. Vendar me je ohrabrila prisotnost brkinskega narodnega heroja Draga Masla, ki mi je »pomagal« zastopati Primorje.

Razumem občutke vrlega komandirja Jožeta in mu iskreno želim, da bi na bodoče kegljaško tekmovanje popeljal številno »četo« primorskih invalidov.

Jaša Zvan

Iz dela rezervnih oficirjev v Kopru

Pomemben prispevek vojaški izobrazbi članov ZROJ

Občinski odbor Združenja rezervnih oficirjev Koper prireja 8 vojaško-političnih predavanj, katera bodo tudi dopolnjena z vojnimi filmi. Glede na to, da bodo ta predavanja le enkrat mesečno, pričakujemo od članov UROJ, da se jih bodo polnoštevilno udeležili in pri tem izpopolnili svoje znanje. Vabljeni so tudi rezervni podoficirji.

Predavanja bodo vsakega 20. v mesecu ob 17. uri v sejni dvorani občinskega LO Koper; v primeru nedelje ali praznika pa dan pozneje. Namesto prvega predavanja 20. t. m. bo prikazana serija vojnih filmov. Naslovi bodočih predavanj in vsa druga obvestila

bodo objavljena na oglasni deski UROJ poleg knjigarne »Lipa«.

Dežurna služba za pobiranje članarine in drugo bo vsak petek od 17—19 ure na sedežu okrajnega odbora UROJ, poleg občinskega Komiteja ZK.

SMRT V GOZDU

Pretekli petek se je v gozdu Veliki dol pri Planini smrtno ponesrečil 62-letni upokojenec Ivan Gabrovšek iz Planine. Pokojnik je žagal hlode, med delom pa ga je na pol podrti drevo zrušilo na tla ter mu zlomilo tilnik in strlo lobanjo.

Ština

ZARADI NEPREVIDNOSTI V SMRT

V soboto zvečer se je v bližini Postojne smrtno ponesrečil 22-letni šofer in mehanik Danilo Nemec iz Postojne. Zaradi prenagel vožnje in neresnosti pri upravljanju motornega kolesa je padel skupaj s sovozačem Francem Paničem, ki se je pri padcu hudo poškodoval.

Takšne nedelje, kot je bila minula nedelja, pa že dolgo ne. Ves dan je deževalo in bila je naravnost ustvarjena za martinovanje. Škoda je le, da se prihod novega vina nič kaj preveč ne pozna v naših oštarijah, saj vendar ni mogoče, da bi prav povsod pridelali res samo kislico. In še to po takšnih cenah. Drugače je bilo kar v redu. Še naši lovci so postrelili v nedeljo precej več litrov kot pa zajcev. Pa kdo bi jim to zameril na tak dan.

No, začnimo tokrat na drugem koncu. Bil sem službeno v Sežani in ker sem ravno imel čas, sem sklenil, da bom naredil Juci uslugo in kupil kilogram mesa. Kaj bi se prerivala in čakala v vrsti, če ni treba. Stopil sem torej v mesnico. Najprej so mi padli v oči suknjiči in kape, obešeni lepo na kljukah poleg telečjih in volovskih stegen. »Od kdaj pa prodajajo obleko v mesnicah?« sem pomislil. To je bilo res nekaj povsem novega celo zame. Bil sem namreč prepričan, da so suknjiči in kape naprodaj, saj sem dobro slišal nekega možakarja, ki se je zanimal za ceno. Vendar ni kupil. Samo napisal je nekaj na listek in ga izročil glavnokomandujučemu mesarju, ki je strašno debelo pogledal. Nič ne vem zakaj. Le to se mi je posrečilo izvertati, da je bil mož od neke inšpekcije, kali...

Takole skromna pa je tržnica v Sežani. Le malo kmetovalcev prinaša svoje pridelke na sežanskostojnico, kar je morda tudi znak, da so sicer zelenjavne trgovine dobro založene?

Barba Vane pravi...

Iz Sežane me je pot zanesla naravnost v Portorož. Tam sem naletel na znanko, ki je vsa razburjena prihitela iz česalnice in se zaklinjala, da nikoli več ne prestopi njenega praga. »Pomisli, kaj se mi je pripetilo,« je začela, »čakam, potrpežljivo čakam več kot eno uro, ne da bi se kdo zmenil zame, medtem ko vljudno sprejemajo stranke, ki so prišle precej za mano. Seveda sem osebje na to spomnila. Tedaj se mlada pomočnica spomni, da nima škarij. Nato pride iz moškega oddelka menda sam šef, ki me potolaži, da me bo sam ostrigel. Samo trenutek naj počakam. Ker je to lepo povedal, sem bila pripravljena potrpeti. Toda sem se v hipu premislila, ko sem ga slišala razlagati nekaj svojim pomočnikom o »eni sitni babi«. Kar je preveč je le preveč.« In že je odhitela na avtobus pa v Piran, kjer so bolj vljudni, kakor je rekla.

Tja sem šel tudi jaz. Na kratkem intervjuu. Zanimalo me je namreč, kakšne ukrepe so »podvzeli« v nekem podjetju, da se jim je letos posrečilo znižati dohodek na posameznega delavca. Odgovoril mi je direktor: »Pri nas ima vse

v rokah delavski svet. Ničesar ne gre mimo njega. Saj veš: delavsko upravljanje na prvem mestu. To je naše geslo. Kakor delavski organi upravljanja določijo, tako mora biti.« Ob tem jasnim in izčrpnem odgovoru so se mi razblinili vsi pomisleki, pozabil sem celo povprašati, kako si glava podjetja razlaga dejstvo, da delavski svet doslej še ni niti videl tarifnega pravilnika podjetja, čeprav je že potrjen od vseh pristojnih oblasti in lep čas v veljavi. Najbrž je preveč zaposlen in se nima časa ukvarjati s takimi »malenkostmi«.

Kot nalašč sem v Kopru naletel na sekretarja neke naše kopske tovarne, kjer so ves nagradni fond podelili med »ta glavne«, delavcem pa prepustili, da razmišljajo o boljših časih. Tovarišu sekretarju sem omenil, da se mi to ne zdi popolnoma korektno. »Kje si pa slišal, da so premije tudi za delavce?« mi je zabrusil. In na mah sem se spomnil, da se to res vse premalo sliši. Bodo pač morali delavci sami poskrbeti, da se bo večkrat in bolj slišalo, če ne ne bomo daleč prišli.

S tem prepričanjem vas pozdravlja vaš Van

TELESNA VZGOJA · ŠPORT · ŠAH

NOGOMET

„SIDRU“ gre na bolje?

V nedeljo je bila na sporedu zastala tekma primorskega nogometnega prvenstva med piranskim Sidrom in solkanskim Branikom. Čeprav so igrali na tujem igrišču, so Pirančani tokrat zaigrali kot prerojeni in izgubili srečanje le s tesnim izidom 4 : 5. Glede na potek dogodkov na igrišču pa bi celo zaslužili neodločen rezultat.

Vse kaže, da se je Pirančanom »odprlo« in da odslej ne bodo samo zato na turnirski tabeli, da bi na njihovi koži našprotniki popravljali svoje količnike. Sicer pa imajo še jeseni priložnost, da dokažejo, da njihov rezultat z Branikom ni bil slučajen. Ze prihodno nedeljo bo na sporedu prekinjena tekma med Sidrom in Adrio v Mirnu. To bo hkrati tudi zadnja tekma jesenskega nogometnega prvenstva Primorske.

Lestvica je trenutno naslednja:

Koper	7	5	1	1	26:9	11
Postojna	7	5	0	2	34:8	10
Tabor	7	4	1	2	20:13	9
Branik	7	4	0	3	15:21	8
Primorje	7	3	1	3	17:9	7
Anhovo	7	3	1	3	17:20	7
Adria	6	1	0	5	13:28	2
Sidro	6	0	0	6	9:38	0

V lestvici smo upoštevali rezultate, kakor so jih moštva dosegla na igriščih. Tekmovalna komisija je namreč brez izjeme zavrnila vse proteste in tekme verificirala z doseženimi rezultati.

Pač pa naj omenimo, da je

tekmovalna komisija izrekla stroge kazni za razne prekrške na tekmah. Tako je kaznovala Bizjaka (Branik) z 8 meseci prepovedi nastopanja, Kalebiča (Sidro) z enim letom in Matežiča (Branik) z 21 dnevi prepovedi nastopanja. Razne manjše kazni so dobili Silvestrini (Sidro), Marušič (Branik) in Kostič (Postojna). Največ kaznovanih igralcev ima Branik, kar pomeni, da bo moralo vodstvo tega kluba športni vzgoji igralcev posvetiti več pozornosti kot doslej.

Tekmovalna komisija je nadalje sklenila, da bo odslej pošiljala na tekme svoje delegate, ki bodo obvezni objektivno poročati o poteku tekem, predvsem pa pomagati vodstvom klubov preprečevati razne incidente.

HOKEJ NA KOTALKAH

V Kopru so pogoji

Naš sodelavec je pred kratkim obiskal vodstvo novogoriškega hokejskega kluba in se zapletel s člani v zelo zanimiv pogovor. Najprej so mu povedali, da je društvo v majhni krizi, saj so pred kratkim v prijateljski tekmi na svojem igrišču dosegli s puljskim Cementom le neodločen rezultat (7:7). Vendar ta rezultat ni tako zelo tragičen, saj je le bolj posledica nesistematičnega treninga domačinov, kakor pa

odraz dejanske moči obeh moštev. Bolj zaskrbljujoče pa je dejstvo, da so mladinci Nove Gorice izgubili s Cementom z 2 : 9. To pomeni, da društvo posveča premalo pozornosti in da bo najbrž naslov državnega prvaka le malo časa ostal v Novi Gorici, če bodo tako nadaljevali. Sicer pa je visok poraz v igri s Cementom društvu odprl oči in bodo svoj odnos do mladine temeljito spremenili.

Bolj razveseljuje pa je dejstvo, da se je v Novi Gorici uspešno razvilo umetno kotlkanje. Zdj se vadi okrog 15 otrok, ki so pravkar uspešno opravili 7-dnevni tečaj pod vodstvom znanega drsalnega mojstra Resmana iz Ljubljane. Drugo leto bodo priredili še dva podobna tečaja. Med mladimi novogoriškimi kotlkanji je nekaj izrazitih talentov, s katerimi nameravajo presenetiti drugo leto na republiškem prvenstvu v umetnem drsanju na kotalkah.

Ob koncu smo se pomenili še o možnostih za razvoj te lepe športne panoge na Koprskem. Vodstvo kotlkanjskega kluba nam je zatrjalo, da ima koprski okraj, zlasti pa obalni pas vse pogoje, da bi se razvil »šport nižinskih predelov«. Pripravljeni so tudi pomagati s tem, da bi organizirali v obalnih mestih nekaj prijateljskih propagandnih tekem (na primer Cement—Nova Gorica). Seveda pa je stvar tukajšnjih športnih delavcev, da se za razvoj tega lepega športa nekoliko intenzivneje zanimajo.

S m u č a n j e

PRED SMUČARSKO SEZONO NA PRIMORSKEM

Čeprav o snegu še ni ne duha ne sluha, so se primorski smučarji vendarle že začeli pripravljati na bližnjo sezono. Pred dnevi je bil namreč v Idriji redni letni občni zbor Primorske smučarske podzveze, na katerem so poudarili, da bo potrebno ustanoviti klube povsod tam, kjer so pogoji, zlasti pa si bodo prizadevali razširiti smučanje med mladino ter med delovnimi kolektivi. Da bi čim bolj popularizirali to lepo in zdravo športno panogo, so sklenili organizirati množične nedeljske izlete smučarjev.

Seveda bo potrebno, da prizadevanja Primorske smučarske podzveze podpro tudi druge organizacije, zlasti TVD Partizan. Nekatera društva Partizan imajo zelo dobre odnose s podzvezo, drugod pa manjka tako potrebne dobre volje.

O d b o j k a
SINDIKALNI TURNIR
V KOPRU

Koprsko poverništvo Novinarskega društva Slovenije je organiziralo sindikalni odbojkarški turnir v počastitev 40-letnice Oktobrske revolucije in Dneva republike. Prva srečanja so bila

na sporedu v soboto in nedeljo. Moštvo prosvetnih delavcev je premagalo Radio Koper II in TNZ z 2 : 0, z istim rezultatom pa sta premagala TNZ tudi Radio I in Tomos. Tekma Radio I—Prosvetni delavci je bila prekinjena zaradi teme pri stanju 1 : 0 za Radio Koper I.

V tekmovalju sodeluje 8 ekip. Razen Radia Koper, ki ima dve ekipi, so se prijavili še Tomos, Slavnik, Gasilci, Prosvetni delavci, Fructus in TNZ. Tekme se bodo nadaljevale do 29. novembra, ko bodo zmagovalcu izročili prehodni pokal, drugo in tretje plasirani ekipi pa praktični nagradi.

MALI OGLASI

Sprejem frizersko vajenke, ki ima najmanj 2 razreda gimnazije. Naslov dobite v upravi lista.

Zamenjam proti nagradi enosobno sončno stanovanje za dvosobno v Kopru. Ponudbe pošljite na upravo lista pod »Prilika«.

Kupim motocikel, jakosti od 250 do 350 cm³ novejšje izdelave (od 1954. leta dalje). Ponudbe pošljite na naslov: Lakič Dušan, Kačičeva št. 3, Zadar.

Slovenska družina v Beogradu sprejme takoj v službo mlajšo gospodinjko pomočnico. Plača po dogovoru. Potni stroški plačani. Vsa oskrba in stanovanje v lastni vili na Dedinju. Ponudbe na upravo Slovenskega Jadrana.

Tvrda BELTRAM, uvoz-izvoz, TRST, ulica Valdirivo 3, telefon 36-991 ima na zalogi vsakovrstna nova in rabljena vozila:

AVTOMOBILE, VESPE, LAMBRETE, MOTORJE, MOTOCIKLE, ZENSKA IN MOŠKA DVOKOLESA

od 5.000 lir naprej.

Z lastno ekspedicijo odpremlja darilne pakete za Jugoslavijo.

DVOKOLESA od 7.000.— dalje, ciklomotorji od 44.000.— dalje ter Vespe, nove in rabljene. Vam nudi tvrda Marcon, Trst, ulica Pietà 3. Pošljamo darilne pakete za Jugoslavijo.

Za nakup novih in rabljenih LAMBRET se obrnite na tvrdo Aldo Merolli v Gorici, ul. Garibaldi št. 5, telefon 2723. Tvrda uredi vse potrebno za izvoz. Pišite nam in dali Vam bomo vsa potrebna navodila!

DOBRA STROJEPISKA išče honorarno delo v Izoli ali Kopru za vsak dan od 15. ure dalje. Ponudbe pošljite na upravo Slovenskega Jadrana pod šifro »40«.

V NAJLEPŠEM KRAJU Kopa zamenjam komfortno enosobno stanovanje za dvosobno sončno stanovanje v centru Kopa, Ljubljane ali Celja. Naslov v upravi lista ali pismene ponudbe pod »Dvosobno«.

ZAMENJAM komfortno dvosobno stanovanje v Zagrebu za podobno v Kopru. Informacije pri Košak, Koper, novi blok, I. nadstropje.

OSEBNE IN TOVORNE AVTOMOBILE, PRIKOLICE, TRAKTORJE IN MOTORNA KOLESA prodajamo privatnemu in socialističnemu sektorju. Socialistični sektor ima pri nekaterih vozilih možnost obročnega plačila, pri vsakem vozilu pa lahko plača del kupnine iz materialnih stroškov.

Prevzemamo v komisijsko prodajo vse vrste motornih vozil in orodnih strojev privatnega in socialističnega sektorja.

AVTOTRG, Ljubljana (Predstavništvo »Avtotehne« Zagreb), Djakovičeva 4 (bivša Litostrojska), telefon 21-810, interna 349.

Kino

KOPER: 15., 16. in 17. novembra ameriški barvni film DALJNA OBZORJA, 18. in 19. novembra angleški film SKOZI PEKEL, 20. in 21. novembra ameriški barvni film KLICI »M« ZARADI UMORA.

IZOLA: 15. novembra ameriški barvni film LILI, 16. in 17. novembra ameriški barvni film VZHODNO OD RAJA, 18. in 19. novembra ameriški barvni film DALJNA OBZORJA, 20. in 21. novembra bolgarski film HEROJI S SIPKE.

PORTOROŽ: 15. novembra italijanski barvni film ATILA, 16. in 17. novembra ameriški barvni film PLAVOLASA ZAPELJIVKA, 19. novembra ameriški barvni film MASCEVALEC IZ DALASA.

PIRAN: 15. in 16. novembra italijanski barvni film ATILA, 17. in 18. novembra ameriški barvni film PLAVOLASA ZAPELJIVKA, 19. in 20. novembra ameriški barvni film MASCEVALEC IZ DALASA, 21. in 22. novembra francoski film KO BI VSI FANTJE SVETA.

SEČOVLJE: 16. novembra bolgarski film HEROJI S SIPKE, 17. novembra ameriški film NA KRIZISCU, 21. novembra jugoslovanski film NI BILO ZAMAN.

SKOPLJE: 16. novembra ameriški barvni film KLICI »M« ZARADI UMORA, 17. novembra ameriški film UPOR NA LADJI CAINE, 20. novembra sovjetski barvni film PEDAGOSKA POEMA.

SMARJE: 16. novembra ameriški film NA KRIZISCU, 17. novembra bolgarski film HEROJI S SIPKE, 20. novembra jugoslovanski film NI BILO ZAMAN.

DEKANI: 16. novembra ameriški film UPOR NA LADJI CAINE, 17. novembra ameriški barvni film KLICI »M« ZARADI UMORA.

POSTOJNA: 15., 16. in 17. novembra sovjetski barvni film PEDAGOSKA POEMA, 19. in 20. novembra ameriški barvni film JUZNO OD SAHARE.

PIVKA: 16. in 17. novembra ameriški film MOŽJE, 20. in 21. novembra francoski film TRPLJENJE.

SEZANA: 16. in 17. novembra ameriški film NA APASKI MEJI, 19. in 20. novembra angleški film DOBRA ZENA, 21. in 22. novembra vzhodnonemški film PRIPOVEDKA O MALEM MUKU.

Radio KOPER

PONEDELJEK, 18. novembra:

7.15 Glasba za dobro jutro — 7.30 Vesti — 7.40 Glasba za dobro jutro, — 7.45 Jutrarnji koledar — 13.30 Vesti — 13.40 Kmetijski nasveti: Letošnje pogodbeno pitanje — 13.45 Ponedeljkove popevke — 14.00 Od melodije do melodije — 14.30 Sportna oddaja — 14.40 To smo izbrali za vas — 15.00 Vesti — 15.10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.25 Vesele skladbe.

TOREK, 19. novembra:

7.15 Glasba za dobro jutro — 7.30 Vesti — 7.40 Glasba za dobro jutro, — 7.45 Jutrarnji koledar — 13.30 Vesti — 13.40 Kmetijska univerza: Rigoliranje v Brdih — 13.50 Torkov operni oder — 14.30 Okno v svet — 14.40 Melodije iz filma »Kvadrijla ljubezni« — 15.00 Vesti — 15.10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.25 Makedonske narodne pesmi izvajajo solisti in ansambli Radia Skopje.

SREDA, 20. novembra:

7.15 Glasba za dobro jutro — 7.30 Vesti — 7.40 Glasba za dobro jutro, — 7.45 Jutrarnji koledar — 13.30 Vesti — 13.40 Kmetijski nasveti: Dela v vinogradu — 13.45 Od melodije do melodije — 14.20 Sola in življenje: »Tovariši in tovarstvo« — V zavodu »Elvire Vatovec« v Portoržu — 14.40 Poje Ljubljanski komorni zbor p.v. Milka Skoberneta — 15.00 Vesti — 15.10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.25 Kvintet Avsenik.

CETRTEK, 21. novembra:

7.15 Glasba za dobro jutro — 7.30 Vesti — 7.40 Glasba za dobro jutro, — 7.45 Jutrarnji koledar — 13.30 Vesti — 13.40 Kmetijska univerza: »Ureditveni načrti pašniških vinogradov« — 13.50 Glasba na harfi — 14.00 Glasba po želji — 14.30 Pogovor z volivci: Govori Pred. OLO Tov. Albin Dujc — 14.40 Glasba po željah (II. del) — 15.00 Vesti — 15.10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.25 Okroglih in poskočnih.

PETEK, 22. novembra:

7.15 Glasba za dobro jutro — 7.30 Vesti — 7.40 Glasba za dobro jutro — 7.45 Jutrarnji koledar — 13.30 Vesti — 13.40 Kmetijski nasveti: Delo na vrtu — 13.45 Popoldanske melodije — 13.50 Gospodarska oddaja: Premiranje v proizvodnji — 14.40 Spored solistične, zborovske in orkestralne glasbe — 15.00 Vesti — 15.10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.25 Domači pevci in ansambli pred mikrofonom: Moški zbor DPD iz Pirana.

SOBOTA, 23. novembra:

7.15 Glasba za dobro jutro — 7.30 Vesti — 7.40 Glasba za dobro jutro — 7.45 Jutrarnji koledar — 13.30 Vesti — 13.40 Kmetijska univerza: Pravila priprave raznih škropiv — 13.50 Popevke in ritmi od tu in tam — 14.30

SAH

Hud poraz Kopra

V okviru letošnjega moštvenege šahovskega prvenstva Slovenije sta se v nedeljo pomerila v Kopru domači šahovski klub in ljubljanski Železničar. Čeprav so bili gostje favoriti, se vendar ni nihče nadejal tako visoke zmage. Koprčani so namreč zabeležili le tri remije, vse druge partije pa so izgubili. Treba pa je povedati, da se je vodstvo koprškega šahovskega kluba premalo potrudilo pri sestavi moštva, hkrati pa so bili posamezni igralci — kakor je to v Kopru že tradicija — premalo borbeni. Posamezni rezultati:

Izvekov—Omladič remi
Požar—dr. Zavec remi

Silan—inž. Verk remi
Gujznik—Habič 1:0
Kastelic—Renko 1:0
Asejev—Klanjšček 1:0
Gašperšič—Hilel 1:0
Zalar—Lemut 1:0

V Ajdovščini so pred kratkim zaključili turnir v počastitev 15-letnice ustanovitve XIII. proletarske brigade. Turnir je organiziralo domače šahovsko društvo, sodelovali pa so tudi šahisti ajdovskega garnizona. Prvo mesto je osvojil Djordjevič s 15 točkami (100%), druga je bila prvakinja Primorske Štekarjeva z 12 in pol točkami.

Novice s Tržaškega

Tržaška federacija PSI (socialistična stranka) je pred dnevi dala pobudo za akcijo med političnimi strankami, da bi čimprej razpisali nove upravne občinske volitve in tako odpravili komisarsko upravo. S tem predlogom soglašajo tudi Neodvisna socialistična zveza, KPI, Unità popolare ter Tržaška unija.

Zaradi posledic azijske gripe je pred dnevi umrl v Trstu Mario Sila, ravnatelj špeditorske družbe »Centralped«. Lep pogreb je pričal, kako so tržaški Slovenci cenili pokojnika, ki je bil zaveden Slovenec in pionir slovenskega odrednega udejstvovanja na Tržaškem. Ze v svojih mladih letih je nastopal na odru Sentjakobskega delavskega konzumnega društva.

Z A H V A L A

vsem, ki so našemu nepozabnemu možu, očetu, bratu in staremu očetu

ANTONU KREBLJU

izkazali poslednjo čast in nam izrekli sožalje. Posebna zahvala vaščanom za pomoč v težkih dneh. Občinskemu komiteju ZK Pivka za organizacijo pogreba, godbenikom iz Ilirske Bistrice, tovaršem Lojzetu, Jernejku in Guštinu za poslovilne govore, borcem VDV, zastopniku JLA in vsem, ki so poklonili venci in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča žena, otroci in stalo sorodstvo.

nato v gledališču v Narodnem domu kot igralec in režiser, v dobi fašističnega nasilja na tajnih prireditvah, po osvoboditvi pa pri SNG. Odigral je vrsto vlog, med najboljšje pa spada Kantor iz Cankarjevega »Kralja na Betajnovi«.

Zadet od srčne kapi je umrl znani javni delavec in antifašist iz Opčin Riko Malalan. Dolga leta je prebil v fašističnih zaporih in v koncentracijskih taboriščih, kjer je pričakal drugo svetovno vojno. Po kapitulaciji Italije je pritegnil primorske fante iz »specialnih bataljonov« v odrede NOB in z njimi tudi sam odšel v partizane. Po osvoboditvi je bil izvoljen najprej za predsednika krajevnega odbora, leta 1949 pa za občinskega svetovaleca na listi tedanje KP STO.

V soboto, 2. novembra je na posledicah azijske gripe umrl odvetnik Mario Stocca, znani tržaški voditelj independentistov. Vse svoje življenjsko delo je posvetil borbi za samostojnost in napredek Trsta, narodnostna mirnja pa mu je bila tuja.

V zadnji, 30. številki Uradnega lista vladnega generalnega komisarja, je med drugim objavljen odlok št. 173, s katerim je razveljavljen ukaz št. 289 bivše ZVU in ponovno uveljavljen fašistični zakon iz leta 1939 o »tujih« imenih. Obnovljeni odlok je stopil v veljavo 21. oktobra.

Omenjeni fašistični zakon iz leta 1939 je imel raznarodovalni namen. Zato ga je bivša ZVU upravičeno razveljavila. Skoraj nerazumljivo je torej, zakaj je bil z odlokom vladnega generalnega komisarja ponovno uveljavljen, kajti na podlagi tega zakona ne bi smeli slovenski starši dati svojemu otroku imena kot n. pr. Dušan, Milko, Boris, Danica itd. Bil je že primer, ko so te dni na anagrafskem uradu odklonili vpis imena Walter na podlagi omenjenega odloka, češ da je to tuje ime.

MAGAZZINI

»S. GIUSTO« S. a r. l. TRST

plašči, dežni plašči, obleke, suknjiči, srajce, spodnja in zgornja trikotaža za moške, ženske in otroke

NAJNIZJE CENE V TRSTU!

TRST, Corso Garibaldi 1, telefon 94-178

Preplah v ZDA zaradi neznanih

Vojno letalstvo ZDA je pred dnevi zapovedalo vsem radar-skim in drugim opazovalnim postajam, naj budno opazuje-

letečih predmetov

jo, kaj se dogaja v zraku. Mnogi Američani so namreč izjavili, da so videli čudne le-teče predmete, ki so se gibali z veliko hitrostjo. Vozaki mo-tornih vozil so šli še dalje. Ti so izjavili da so se njihova vo-zila nenadoma ustavila prav v tistem hipu, ko je bil čuden leteči predmet nad njimi. Mo-tor je ugasnil in prav tako tudi luči.

Težko je reči, koliko je re-snice v vsem tem. Najbolj ver-jetno je, da prav malo. Ame-ričani so namreč znani po tem, kako množično podlegajo v podobnih primerih in kako nanje vplivajo nevsakdanji, pa čeprav izmišljeni dogodki.

PRAKTIČNO NALIVNO PERO

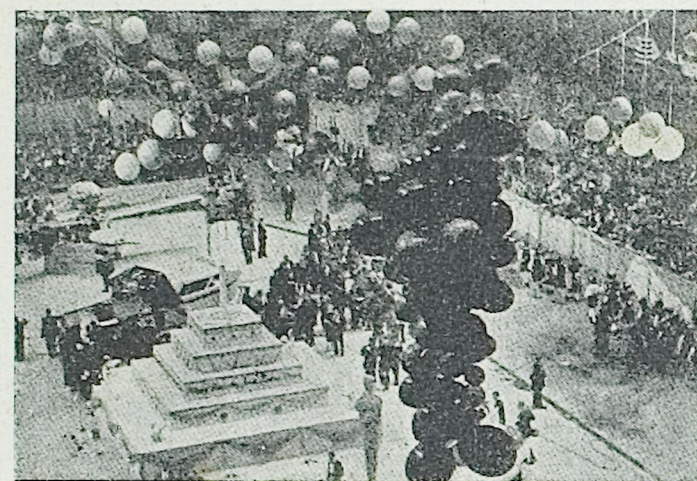
Zadnjih nekaj let je na trgu prava poplava vseh mogočih pisalnih pripomočkov, ki več ali manj ustrezajo svojemu namenu. Zelo so se razširili zlasti tako imenovani kemični svinčniki, čeprav imajo precej pomanjkljivosti. Prav te dni pa je tudi tovarna nalivnih per-es v Harkovu postregla svo-jim odjemalcem s praktičnim izdelkom. Gre za nalivno pero, ki ima zalogo črnila kar za več let. Ko preneha pisati, je dovolj, da mu dolijejo nekaj kapljic vode. Pisava se skoraj ne razlikuje od pisave z na-vadnim nalivnim peresom.

ROMAN O UMETNEM SATELITU

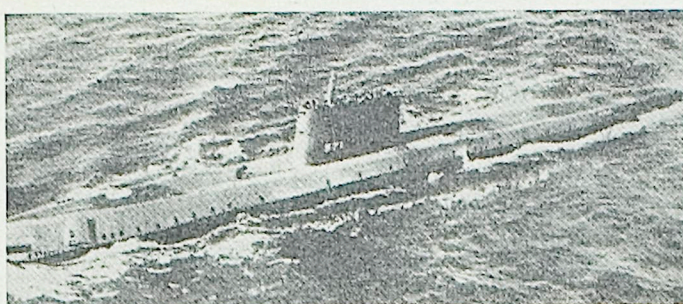
Danski književnik Ole Juul piše roman z naslovom »Polet prvega človeka z umetnim sa-telitom«. Pobudo mu je dal sovjetski Sputnik.

Na mladini je bodočnost. Kljub rasni diskriminaciji v ZDA in zločinih, o kate-rih lahko vsak dan beremo v časopisju, je tudi druga plat Amerike, ki daje upa-nje na lepšo prihodnost ta-ko črnega kot belega pre-bivalstva. »Začeti moramo pri mladini,« pravijo tisti, ki bi radi ustvarili znosne in prijateljske odnose med prebivalstvom obeh barv.

Ameriški filmski igralci, producenti in ostali filmski delavci so slavnostno proslavili 50-letnico središča svoje filmske industrije Hollywooda. Prvi film, ki so ga tu posneli, je bil Grof Montecristo. Ob priložnosti letošnje proslave je producent Mike Todd postregel 18.000 po-vabljenim gostom s torto, ki je bila 4 metre visoka, stala pa je 13.000 dolarjev

Ameriška atomska podmornica Nautilus, o kateri smo že večkrat pisali, je te dni naredila še en izpit. Pet dni je plula pod ledenimi ploščami in gorami Severnega morja ne da bi se ji bilo treba v tem času sploh dvigniti na površino morja. Poročajo, da so na tej plovbi zbrali dra-gocene podatke, ki bodo koristili znanstvenikom pri raziskovanju tega področja

Letošnjo Nobelovo nagrado za zdravilstvo so podelili italijanskemu zdravniku, prof. Danijelu Bovetu. Vi-soko nagrado je dobil za svoje zasluge na področju terapevtske kemije kot vodja posebnega laborato-rija v Rimu. Na sliki ga vidimo skupaj s svojo ženo, ki je obenem tudi njegova najboljša znan-stvena sodelavka

DVOJEZIČNI TELEPRINTER

V Indiji, kjer imajo tako re-koč kar dva uradna jezika, veljavna za vso državo, so se-stavili poseben teleprinter, ki lahko hkrati piše ter oddaja tekst v obeh jezikih — angle-škem in hindustanskem. Za izum, ki pravijo, da se je do-bro obnesel, se zanimajo tudi druge države, zlasti na Sred-njem vzhodu, kjer pogostoma uporabljajo po več jezikov.

TEHNIKA ČEZ 50 LET

Predsednik ameriške letalske družbe Eastern Airlines je iz-javil, da bodo dosegla potni-ška letala v 50 letih takšen na-predek, da bo trajala vožnja iz Evrope v Ameriko največ dve uri. Lovska letala bodo dosegla hitrost okrog 5.000 km na uro, interkontinentalne ra-kete pa najmanj 40.000 km na uro.

— Zdaj pa so nam jih začeli še od zdlaj pošiljati. Kot da bi ne bilo tu dovolj teh letečih reči!

KOLIKO STANE UMETNI SATELIT?

Sovjetski znanstveniki niso doslej objavili ničesar v zvezi s tem, kolika finančna sred-stva sta zahtevala oba umet-na satelita. Zato pa njihovi kolegi na Zahodu ugibajo in skušajo vsaj približno določiti znesek, ki so ga Rusi žrtvovali za svojo tehnično zmago. Neki italijanski učenjak je mnenja, da sta stala oba Sputnika ne-verjetno mnogo. To zaključuje po tem, da stane že nava-den letalski motor 1000 dolar-jev kilogram, medtem ko sta-nejo reaktivni motorji tudi stokrat toliko. Ena izmed na-vadnih raket z diriganim iz-strelkom stane že nič manj kot dve milijardi dinarjev. Ko-liko sta stala Sputnika, je pa za zdaj še skrivnost.

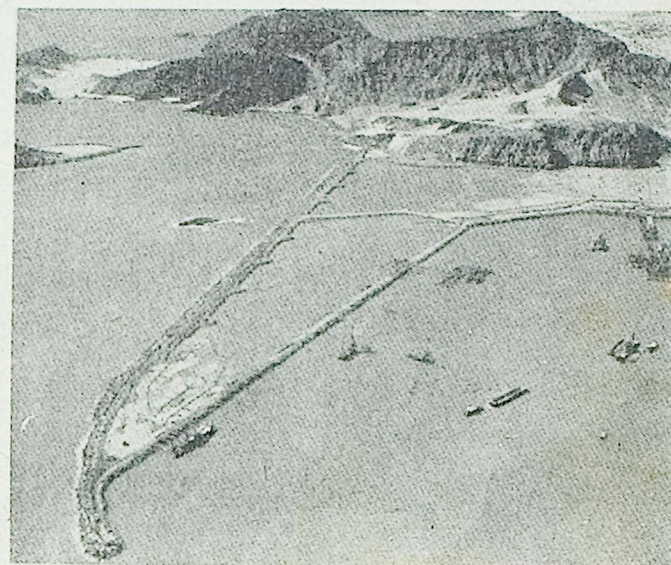
Nadomestilo za kri

Centralni znanstveni inštitut v Moskvi je objavil novico, da se je sovjetskimi znanstveni-kom posrečilo izdelati snov, ki uspešno nadomestuje člo-vekovo kri. Odkritju pripisu-jejo velik pomen. Spricu vse večjega števila nezgod potre-bujejo bolnišnice vsak dan več krvi. Te pa ni lahko hraniti dalj časa, praktično skoraj ne-mogoče dlje kot 50 dni. Zato so si že prej veliko prizadeva-li, da bi našli kako nadome-stilo. Znan je dekstran, ki so ga prvi začeli izdelovati na Švedskem. Ta sicer še kar ustreza svojemu namenu, ven-dar ga lahko dajo ranjencu največ 700 kubičnih cm. Pri večjih količinah se prične kri siriti. Glikogena — tako pravi-jo Rusi svojemu nadomestku

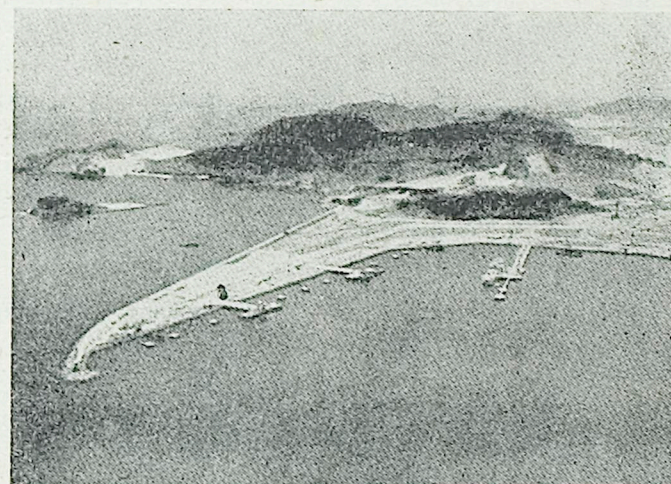
— pa človekov organizem lah-ko sprejme hkrati tri litre. Razen tega ga lahko hranijo, kolikor časa hočejo, ne da bi se pokvaril.

VOZNI LISTEK ZA MESEC

Po izstrelitvi sovjetskih umetnih satelitov je oživele tudi delo tako imenovanih interplanetarnih potovalnih agencij. V mnogih deželah so jih ustanovili že pred leti, zdaj pa rasejo kot gobe po dežju. Nedavno so ustanovili podob-no družbo tudi v Parizu. Ta je že natisnila vozne listke za Mesec in prvega slavnostno podarila znani pevki Mariji Candido.

Ti dve sliki nam kažeta rojstvo pristanišča v Južni Arabiji. Na zgornji sliki vidimo šele okvir, v katerega sesalni bager črpa blato in pesek z morskega dna. Na spodnji sliki je že dokončano in nasuto pristaniško pod-ročje. Slike so bile posnete v razdobju enega leta. Za nas v Kopru je posebno zanimiv ta primer gradnje prista-nišča, ker tudi mi uporabljamo nekaj podobnega

Dekle, ki je stregla pri mizi, je bila zmedena zavoljo tega joka. Zdaj, ko je prinesla naslednjo jed, je bila videti pomirjena, da reči gredo bolje.

To noč sva preživela v hotelu, v najini sobi z dolgim, praznim hodnikom zunaj in s čevlji pred vrati, z debelo preprogo na tleh v sobi, z dežjem, ki je padal onstran oken, v sobi pa je bilo svetlo, prijetno in veselo. Potem pa z ugasnjenimi lučmi, vznemirjenjem z gladkimi rjuhami in udobno posteljo, z občutkom, da sva se vrnila domov, z občutkom, da človek ni več sam, ko se ponoči zbudiš in najdeš drugega poleg sebe in veš, da ni odšel. Vse drugo je bilo nerealno.

Zaspala sva, ko sva bila utrujena, in če se je e izmed naju zbudil, se je zbudil tudi drugi in tako nisva bila osamljena. Pogosto si moški želi biti sam in tudi dekle si želi biti sama, in če se ljubita, sta zaradi tega ljubosumna drug na drugega, toda jaz lahko iskreno re-čem, da nisva nikoli tega občutila.

Lahko sva se počutila sama, ko sva bila skupaj, sama pred drugimi. Kaj takega se mi je bilo pripetilo samo enkrat. Medtem ko sem bil z mnogimi dekleti, sem bil sam, in to je način, v katerem je človek lahko zelo sam. Toda midva nisva bila nikoli osamljena, in ko sva bila skupaj, se nisva nikoli bala.

Vem, da noč ni enaka dnevu: da so vse stvari dru-gačne, da stvari, ki se dogajajo ponoči, ni mogoče raz-ložiti podnevi, kajti tedaj ne obstajajo, in da utegne biti noč grozen čas za osamljene ljudi, ko se začne njihova osamljenost. Toda ob Catherine ni bilo ponoči nobene razlike, razen tega, da je bilo tedaj še lepše. Če ljudje prinašajo v ta svet toliko poguma, jih svet mora ubiti, da bi jih zdrobil, in tako jih seveda ubije. Svet ubije vsakogar, potem pa so mnogi na zdrobljenih mestih močnejši. Tiste, ki jih ni moč zdrobiti, pa svet ubije. Svet ubije brez izbiranja najboljše in najplemenitejše ljudi. Če ne sodite mednje, ste lahko prepričani, da vas bo prav tako ubil, čeprav se mu pri tem ne bo posebno mudilo.

ERNEST HEMINGWAY:

Slovo od orožja

78

POSLOVENIL RADO BORDON

»Odmakni to roko,« je rekla Fergusonova. V obraz je bila rdeča. »Če bi imela vsaj malo sramu, bi bilo dru-gače. Toda ti nosiš bogve že koliko mesecev otroka in misliš, da je to šala in se vsa smehljaš, ker se je tvoj zapeljivec vrnil. Nimaš niti sramu niti čustev.«

Začela je jokati. Catherine je stopila k njej in jo ob-jela. Medtem ko je stala in tolažila Fergusonovo, nisem mogel opaziti v njenem stasu nobene spremembe.

»Saj nimam nič proti,« je ihtela Fergusonova. »Mislim pa, da je to strašno.«

»Že prav, že prav, Fergy,« jo je tolažila Catherine. »Sramovala se bom. Nikar ne joči, Fergy. Nikar ne joči, ljuba Fergy.«

»Saj ne jočem,« je smrkala Fergusonova. »Saj ne jo-čem. To je samo zavoljo strašnega položaja, v kakršnega si prišla.« Potem je pogledala mene. »Sovražim vas,« je rekla. »Ona mi ne more preprečiti, da vas ne bi sovražila. Umazani, potuhnjeni ameriški Italijan.« Oči in nos je imela rdeče od joka.

Catherine se mi je nasmehnila.

»Nikar se mu ne smehljaj, medtem ko me objemaš.«

»Nisi razsodna, Fergy.«

»Vem,« je hlipala Fergusonova. »Ne smeta mi zame-riti, ne ti ne on. Tako zelo sem razburjena. Nimam raz-sodnosti. Vem. Želela bi, da bi bila oba srečna.«

»Saj sva srečna,« je rekla Catherine. »Ti si srček, Fergy.«

Fergusonova je vnovič zaihtela.

»Nočem, da bi bila srečna na tak način. Zakaj pa se ne poročita? Vi nimate druge žene, kajne?«

»Ne,« sem rekel.

Catherine se je nasmehnila.

»Prav nobenega vzroka ni za smeh,« je rekla Fergu-sonova. »Mnogo takih ima druge žene.«

»Poročila se bova, Fergy,« je rekla Catherine, »če ti bo to v veselje.«

»Ne zato, da bi bilo meni v veselje. Vidva bi morala želeti, da bi bila poročena.«

»Bila sva zelo zaposlena.«

»Da. Vem. Bila zaposlena s tem, da delata otroke.« Mislil sem, da bo spet zajokala, toda namesto tega je postala strupena. »Domnevam, da boš nocoj odšla z njim?«

»Da,« je odvrnila Catherine. »Če me pač želi.«

»Kaj pa jaz?«

»Te je strah ostati sama tu?«

»Da, bojim se.«

»Tedaj ostanem s teboj.«

»Ne, le pojdi z njim. Kar takoj pojdi z njim. Meni je kar slabo, če vaju gledam.«

»Bolje bo, da povečermamo.«

»Ne. Kar takoj pojdi.«

»Fergy, bodi razsodna.«

»Pravim vama, da pojdi kar takoj. Kar takoj in oba.«

»Torej pojdeva,« sem rekel. Bil sem že sit Fergu-sonove.

Seveda hočeta oditi. Vidita, da me hočeta celo pu-stiti tu, da sama večerjam. Vselej sem si želela iti na italijanska jezera, zdaj pa imam. Oh, oh,« je zasmrkala, potem pa pogledala Catherine in se zadušila v ihtenju.

»Ostala bova, dokler ne povečermamo,« je rekla Catherine. »Ne bom te pustila same, če želiš, da ostanem. Ne bom te pustila same, Fergy.«

»Ne, ne. Zelim, da greš. Zelim, da greš.« Obrisala si je oči. »Tako nerazsodna sem. Prosim te, nikar mi ne zameri.«